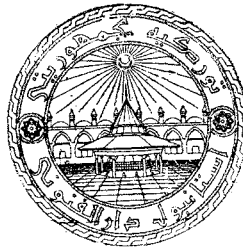

دَارُ الْفُنُونِ
الهیاتیات و کتب و مجلہ

تاریخی ، اجتماعی ، دینی ، فلسفی

آگستوس - ۱۹۲۸

شہزادہ بائی اوقاف مطبعہ سی

۱۹۲۸

اخلاق حکملاک آفاقی قیمتی

برمیلانک تطمیننی تأمین ایدن هر شینه ، گلهنک اک عمومی معناسیله « ای ، نعمت » دیمک ممکن اولدیغندن (انسانده اولاه عضوی تخلقه ، صوکر اذهنی واجتماعی تخلقه تقابل ایدن میلانلرک تنوعنه بناءً) غایه و « نعمت » مقوله لریده کثیردر . بویله جه ، فیزیقی مواددن انسانه غذا خدمتی کوره بیله نلر بر قیمت قازانیر وانسان ایچون برر « نعمت » اولور؛ طبیعی ویا صنعی منظره لر میاننده افسانه بدیی دیدیکمز صاف سوخی تأمین ایده بیلنلرده بر قیمت اکتساب ایدرلر ، بونلرده برر « نعمت Bien » درلر . فقط بوندن نه چیتار؟ بوراده بعضی عضوی وروحی حالاتک مشاهده وتصدیقندن باشقه برشی وارمیدر؟ انسان شرابی ویا شکرلی، متنافر صدالردن زیاده آهنگدار دیدکریمز سور ، طبق فلان کیمیوی ماده نک دیکریله برلشمکه اولان استعدادی کی . حد داننده اشیا به متفاوت قیمتله عطف ایتمک ایچون لازم کان اساسی بو واقعه ده ناصل بولالم؟ واقعه موجود ، فردی وکیچی ترجیحلری اظهار ایدن تقدیر حکملاردن حرکت ایدرک حقا و ماهیتلری اعتباریله بعضی شاینتلرک ویا بعضی حرکت طرز لرینک دیکر لرندن قیمتی اولدیغنی تصدیق ایدن آفاقی حکملا ناصل وارالم؟ مادامکه اخلاق ، خیر وشرک ، طوغرو یا شایشک علمیدر ، دیمک که بو انتقالک ممکن اولدیغنی ادعا ایدیور . دیکر بر افاده ایله ، بر حقیقت ، فلان ویا فلان کیمسه اونوی واقعه طانیاسه بیله ، ینه دوغرودر ، هر کسک اونوی طانیاسی واهبدر ، چونکه اثبات اولونا بیدیر . عینی صورته محق و مشروع اولدقلری اثباته مقتدر اولدقلری جهته هر کس طرفندن طانیاسی واهب اولان اخلاقی قیمتله ، بر اخلاقی حقیقت وارمیدر؟ زهری ایچن سوقراطک طوق دوموزه فائقی ستوارت میلک ویا سوقراطک کیفی بر ترجیحندن باشقا برشی افاده ایده ری؟

I

بو سوآله بو کونکی اجتماعیانجی فیلسوفلر اوریش نال اولدیغنی قدر جاذب بر ساده لکی حائر بر صورت حل کوستریورلر . اونلره نظراً جمعیت ویا لکیز جمعیت معنای خاصیه قیمتله یعنی بر نوع آفاقی موجودتی حائر اولان قیمتله مبدعیدر : زیرا جمعیت ، تربیه ایله ، افکار

عمومیه ایله، مثالر کویستره لک، ایجابنده مادی زجرایله و، دهالنجه برصورتده، فردک وجدانی معشری وجدان ایله قایناشدیر اراق فرده «باصماقالیب» حکمکلی جبراً قبول ایتدیرر . بو حکمکلی یکدیگر نیدن باشقا باشقادر لر، چوق دفعه متضاددر لر، جمعیتک ترجیحلرینی افاده ایدر لر؛ بو حکمکلی فرددن مقدمدر لر، فرددن سوکراده باشایه جقلوردر، ترجحانی اولدقلری اجتماعی محیط کبی هر جهتدن فردی آشار لر . بو اجتماعی محیطک اعجازکار سلطه سی، فرد ککیله قابل قیاس اولمایان قوتی فرده حاکمدر . بو صورتله اخلاق قانونلری انسان ایچون بسیط واقعه لردن عبارت دکلددر لر، اونلر حقا، مطلق مکلفیتلر اولارق کندیلرینی بشره جبری برصورتده قبول ایتدیرر لر . مع مافیله، بو طرز ایضاح سایه سنده اخلاق قانونلری اسرارلی بر وصفی آرتق حائر دکلددر لر، طبیعتک عمومی چرچیوه سنه داخلدر لر، عالمک کوزینه شاییتک یکی بر مقوله سی اولارق کوزو کور لر .

کیسه انکار ایدمه مزکه اخلاقی حکمکلی تاریخک آقینیسنده انکشاف ایتش اولدقلر نیدن بر معناده و کینیش بر مقیاسده اجتماعی حادثه لردر . بالذات بز، انسانک ماهیه اجتماعی بر مخلوق اولدیغی و بناء علیه انسانده واقع اولان هر شئیک اجتماعی برشکلگی و صفحه لری بولدیغی اثبات ایتمه تشبث ایتدک . شونی ده تسلیم ایدمه جدیز : اخلاقی حکمکلی اکثریا و انسانلرک چوغنده حیات حقنده دوعضرو دن دوعضرویه ویرلمش حکمکلی طرزنده اولمقدن زیاده اجتماعی برشکلده، عنعنه، باطل اعتقاد و عادتلر صورتلر نده اجرای تأثیر ایدر لر و کندیلرینی قبول ایتدیرر لر . فقط اخلاقی حکمکلی محق و مشروع کوزو کومه سی ده عینی طرزده میدره ؟ بو مسئله فرد ایله جمعیتک مناسباتی مسئله سنک، ده صریح اولارق، عقل ایله جمعیتک مناسباتی مسئله سنک بر شکل مخصوصیدر . زیرا انسانی متفکر، ذی شعور و جانلی یاپان عناصر اونی اجتماعی بر مخلوق یاپان عناصر دن ده قديم و دهسا دریندر، بالذات جمعیتک کوکی بو عقلی و حیاتی عناصر ده در . علمی حکمکلی یمزک آفاقلیکی کبی اخلاقی حکمکلی یمزک قیمتی اجتماعی رأیلرک اتفاقی ویا اجتماعی اراده اوزرینه تأسیس ایله مک؛ احتمال، بر نتیجه و بر علامتی بر ایضاح و بر علت رینه قویمق و بویله جه کندینی بر دور باطل ایچنده حبس ایتمکدر . محض بیلگی صفحه سندن هر حقیقتک کندینی دوعضرو و بی طرف ذهنلره قبول ایتدیرمه حقا مقتدر اولدیغی تماماً واضح بر کیفیتدر : لکن بونک بویله اولماسی بالخاصه حقیقتک دوعضرو اولماسنددر، یوقسه حقیقتک دوعضرو لنی بو توافقدن عبارت دکلددر ؛ حقیقی اجتماعی اتفاقه ارجاع ایتک ایسته مک اونک بو اتفاقدن مقدم و بو اتفاقک مروجی

اولدینگی ، یاخود بوآفاقدن نشأت ایله مک شویله دورسون، اونی ، زمان ایله یاواش یاواش تحقق ایتدیردیکی انکار ایتک دیمکدر . غالبهئی ، حق یالکیز باشنه کندی فکرلرینه طرفدار اولدینگی وقت بیله حقلی ایدی . بوفکرلرک (یاواش یاواش بوتون ذهنلری فتح ایله مسنی تأمین ایدن) خصوصیتنی اوفکرلرده مندیج وکائن عد ایله مه مک ممکنیدر؟ شبهه یوق که اخلاقلیق موضوع بحث اولونجه التباس ، یاخود دور باطل عینیدر [۱] : زیرا اگر اخلاقی حکمک آنجق معشری وجدان طرفندن افاده اولندقلری تقدیرده قیمتی حائر ایسه لر « معشری وجدانه اطاعت ایتک لازم کلدیکی ومعشری وجدانک قیمتلرک منبعی اولدینگی » حکمی ده ، اجتماعیاتحیلر نظرلنده جمعیتک جبراً قبول ایتدیردیکی بر حکممیدر؟ اوله کوزوکه بوره ، زیرا بومسئله آنجق فیلسوفک تنقیدی تأملی مواجهه سنده موضوعدره متفکر بوسوزده اجتماعی زجره قارشنی توجه ایدرک اونی مشروع کوسترن سبیلری آراشیرمه قالدقار . بوندن بویله قیمت حکمکرینک قیمتنی صورمقدن قاچینمق ممکن دکدر . شوده وار : قیمت حکمکرینک اصلی ویکانه منبعی اولدینگی ادعا اولونان جمعیت بو حکملری دائماً کندندن باشقه الهلرک اراده سی ، فلسفی سبب ویا طبیعت کبی بر تمل اوزرینه قورمق اداسنده بولونمشدر . نظری حقیقت ایچون اولدینگی کبی بورادهده بشری اخلاقیتمک اکثریا قهرمانلری وشهیدلری سایه سنده ، زمانلرنده طانمقده اولان مفکوره دن یوکسک برمفکورده نی سزمش ودورلرینی اوکا یاواش یاواش اهتدا ایتدیرمش اولان بعضی بویوک روحلرک تشبیه ایله ترقی ایتمش اولدینگی تسلیم ایله مک لازمدر .

بویله جه اجتماعیاته کوره اخلاق تلقیسی آنجق اخلاقک نوعما قایلاشمش ، اعتراض کوزلریمز ویا عنعنوی قاعده حالته کیرمش قسمنه تطبیق اولونابیلیر کبی کوزو کوزور؛ احتمال بوتلقی ، اخلاقیتمک موجودیتنی انکار ایتمک دکلسه بیله اونلری کولکده براقغه محکومدر . افکار اخلاقیتمک بوقسمندهده بر اجتماعی حادثه کوروله بیلیر، فقط آنجق شو معناده : بو اخلاقی

(۱) اخلاق و علم حقیقده میدان چقان مسئلهلرک مماثلته دائر لالاندک قیصه فقط وفکر جانلاندیران شومقاله سنه مراجعت: Du parallélisme formel des sciences normatives (مه نافیزیک و اخلاق مجموعه سی ، ۱۹۱۱) . حقیقتهده موسیو لالاند Lalande حقیقتی ذهنلرک اتفاقنه استناد ایتدیربیور کیدیر ؛ لکن اوکا کورده واقعه موجود برعمومیت دکل بلکه بواجاع واتفاقی یاراتمی قابلیت موضوع اولدینندن ینه ، صوک تحلیلهده ، بوقابلیتی فکریک ویا دوغرو حکمک خارجی دکل ذاتی بروصی عد ایتک لازم کبی کوزو کوزیور .

جریانر نامحدود تأملک، مناقشہ لک، وسوسہ لک، قرار لک برکتہ حالندہ طویلناماسدن عبارتدر، فقط بواجزای مرکب، نک مشحص ماہیتی بز، کرک کندی وجدانمزدہ، کرک اطرافزده دوعزودن دوعزویہ مشاہدہ ایلمکدہ بز. وایشتہ بوندن دولاییدرک، حتی ماضی موضوع بحث اولدینی زمان بیلہ، اجتماعیاتخیلر اخلاقی تلقیلرک تکاملنی آنجق اجتماعی شکلرک تحولیلہ متضایف اولہرق حکاکہ ویا ترسیم ایده بیلیرلر؛ ہیچ اولمازسہ بوکونہ قدر بوتکاملک اصلی متانیزمہسنی ویا تکوننی ایضاحہ تشبث ایتمہ مشلردر. شونی فرض ایلمک جائزدر: اگر اجتماعیاتخیلر، بوتشبتدہ بولونورسہ لر خصوصی تشبثلرینی ویا تجربہ لرینی تألیف ایده رک ویا مبادلہ ایلمہ رک یکدیگری اوزرینہ تأثیر وعکس تأثیر حالندہ اولان فردی وجدانلرک «تحت الزمین» فعالیتنی حذف ایلمک مقتدر اولامایا حقلردر.

بو خصوصی ومشخص احوالہ خارجدن باقان عالم ایچون دکلسہ بیلہ فعالیت حالنہ حکمک اوزرہ بولنان انسان نظرندہ معطاً بر معیشت قاعدہ سی، (شبهه سز غیر قابل اجتناب بروهم نتیجہ سی اولارق) مشترک ارادہ دن دہا باشقہ برشی اوزرینہ مؤسس کوزوکور: بواساس معاصر لرمزدن هنوز برجوعی ایچون الہی برقانوندر، فقط دائماً بر درجہ یہ قدردہ فعلک، طرز حرکتک ماہیتدر.

دہا فضلسہ سی وار: هر قیمت حکمک بر اجتماعی حکم اولدینی بر آن ایچون قبول ایده لم؛ ایچندہ حصولہ کلیدی محیطک شرائطیلہ او حکمی ایضاح ایلمک ظیفہ سیدر. ایمدی عالم، اوقیمت حکمک حتی کچیجی بروضعیتہ کورہ اضافی واونی افادہ ایدن جمعیتہ مخصوص اولدینی کشف ایلسہ بیلہ بواضافت ایکی باشقہ باشقہ معنادہ آکلاشیلابیلر کی کوزوکوپور: یاو اضافت جمعیت حالنک بر بسیط آریدر: برمودا ویا تالی ماہیتدہ لسان خصوصیتی کی. اوزمان، جمعیت ایچون اساسلی اهمیت حائز، بک فائده لی، جمعیتک محافظہ سی ایچون حسن تأثیردہ بولونویور عداولوناماز: باشقہ بر ساحہ دہ بر خطا ویا بروهم بوصورتلہ ایضاح اولونور، اونک وجودہ کلمہ سی، شایان آرزو اولسہ بیلہ عدم وقوعنک امکالنسز اولدینی کوستریلیر. یاخود، بالعکس، اونی بر دیگر طرز دہ ایضاح نمکندر. بوخطا ویا وهم اولماسہ یدی جمعیتک دوام ایده میہ چکی، یاخود، ہیچ اولمازسہ اونک جمعیتک بنده سی، حیاتی آموزجنی، اشیا حقندہ کی تلقیننی ادامہ وحتی انکشاف ایتدیرمک خدمت ایلمدیکی وبویله جہ اوجمیت ایچون براحتیاجہ تقابل ایلمدیکی، اوکا فائده لی اولدینی، اونک ایچون سادہ بر واقعہ دکل نعمت تشکیل ایلمدیکی کوستریلیر. فقط اوزمان، بو ایکنجی

ایضاح طرزینی قبول ایدنبجه، قیمت مفهومی بدرجهیه قدر آفاقی اهمیت اکتساب ایدره، آرتق ساده اجتماعی واقعه دکل، بلکه بواجتماعی واقعه اوزرینه برحکمدره، ساده جمعیت داخلنده بلیرن و قبول اولونان بررأی ومطالعه دکل بلکه بالذات اونی تدقیق ایدن عالم طرفندن بوجمیت حقنده خارجدن ویریلن برمطالعه دیمک اولور. حتی معین براجتماعی زمرةنک خصوصی اوصافیه محدود بر فائده موضوع بحث اولسه بیله، هیچ اولمازسه بوحود داخلنده، بویله بر قیمت آرتق یالکوزاونی معشری وجدانده افاده وتصدیق ایدن حکمک موجودیتی اوزرینه مؤسس دکدره، بلکه بوموجودیتک حکمت وجودینه، مشروعیته، عقلیته استناد ایدره.

مع مافیه، بوتقدیرده، قیمت حکمک اجتماعیات یولندن ایضاحی، اونک معین بر جمعیت ایچون حکمت وجودینی ارئه واثبات ایله مکله برابر، او حکمک خدمتده بولوندینی بو خصوصی جمعیت خارجنده هر هانکی بر اهمیت اوندن نزع ایلر. اوزمان بوقیمت حکمی تاریخک بر معطاسی اولارقی قالیر: فلان اعتقاده، فلان اخلاقی قاعده فلان دورده، فلان طرزده فائده لی اولمشدر. فقط قیمت حکمی ایضاح ایتک ایسته بن عالمک اونک فائده سنک، ذاتی وآفاقی ماهیته، امر ویانهی ایله دیکلی فعله، یعنی هر جمعیت ایچون موجود اولان ضروری ودائی شرائطه اولان مناسبانه (یاخوده، بوده او دیمکدر)، صورت عمومیه ده بشری طبیعتک ایجابانیله اولان نسبتنه تابع اولدینی کشف ایله مسمی ممکن دکلیدر؟ مثلاً قتل یاساغی، یاخود یالانک، کینک، تهورک اخلاقاً مردودیتی دوشونولسون. بونوعدن بر قیمت حکمی دائماً اجتماعیات خارجی بر قیمت معافظه ایدره کبی کوزوکویور (اگر اجتماعیات تعبیریه متحول اجتماعی شکلک تدقیقی قصد اولونورسه واجتماعیات ایله عمومی بر بشریات وروحیات بروعینی شی عد اولونمازسه)؛ اوزمان، بویله بر قیمت حکمی، تنوع تاریخی شرائطک ماوراسنده اولارقی عقل و طبیعت اوزرینه مؤسس، نوعاً بذاته قیمتی حائر کوزوکویور. دیمک که جمعیه آیرمی لازم کلن حصه بویوکدر، فقط بوکا رغماً بنه شومسئله تکرار میدانه جیقویور: اخلاقی حکملاک، یاخوده هیچ اولمازسه اونلردن بر قانچک نهائی تملی تعلق ایله دکاری فعللرک ماهیته ده دکلیدر؟ بوتملک دوشرودن دوشرویه علمی ممکن دکلیدر؟ (بالطبع بوراده علم کله سنه ویریه جک معنا ایچون بر قید احترازی وضع اولونور).

اگر اخلاقى قيمتلرك تملنى قوران جمعيت اولمق اعتباريله جمعيت دكلسه، اكر جمعيتدن كچهرك ويا جمعيتى آشارق فعال اولان بشرى عقل ووجدانك حكوم ويرمك قدرتى بواساسى تشكيل ايدىيورسه، ارزمان اساس اعتباريله علفى بر علم اولدينى كى براخلاق ده اولابيلير. باشقه براريمزده [۱] اخلاقى عقليه rationalism moral تسميه ايله ديكمز نقطه نظرى تعريف ايله مكه چاليشدق. كندى احاطه ايدن حادثه لرى ترصد وتفهم ايله مكه ايسته ين عالمك وضعيتى هرشيدن اول بيطرفلق اولدينى وعالم، شعور حالاتندن فردى انطباع، خيالى وهم، استعجال ويا پشيدن حكوم نوعندن اولان شيلرى برطرف ايله مكه سامى بولندينى كى؟ عىنى صورته، برى انتخابه مجبور اولدينى فعللرك حقيقى قيمتى كشف ايتك ايسته ين وجدانلى آدامك honnête homme وضعيتى ده الندن كلديكى قدر غير شخصسليكدر: بووضعيتده دقت كهوشمه ز، اصوليدر، نفسه قارشى تقيدكار براعمادسزلق كوستريلير؛ كرك عالم كرك وجدانلى آدام ايچون آفاقى حكملر ويرمك، برنوع حقيقت كشف ايله مكه موضوع بخدر. بويه اولونجه، اونك ايريشمك ايسته ديكى نتيجه لر عىنى حسيلك (بيطرفلق) ايله وعىنى علفى مبدالره تبعاً حكوم ايدن ديكر هرهانكى برينك واصل اولاجنى نتيجه لدر؛ حقيقتندن و آفاقلىكدن بحث ايله مكه ذهنلر آراسنده برنوع جاعتندن، بالقوه اتفاقندن بحث ايله مكدن: بوقسه خاصه اجتماعى اولان، پشيدن موجود بولونان بالفعل اتفاق موضوع بحث دكلدر، بلده حقا تشكل ايتمه سى لازم كلن مفكوروى اتفاق، بويه بر اتفاق موجودتى طلبى وارددر.

اخلاقى نوعندن برحقيقى تثبيت ايتك آرزوسيله ملاحظه ايدن آدام، اكر كندى قارشيسنه چيقان مشخص برمسئله ايچون اخلاقاً الكابى صورت حلى كشف ايتك ايسته يورسه، فرقنده اولسون اولماسون، آنچق برمالك اصولنه تبعاً حركت ايدن بيلير: وضعيتى تحليل، مختلف عناصرى، مختلف احوال وشرائطى تميز ايدن، كندى علاقه دار ايدن، متأثر و مختصر قيلان خصوصى حال ووضعت يرينه اوكا مسائله وانمودج خدمتى كوره جك صورته آز چوق ساده لشديرلمش برحالك افاده سنى اقامه ايدن؛ ياخود اونك نظرنده، بالذات اونك ايچنده بولوندينى حال، مجرد اولارق تعريف اولندينى تقديرده، بمائل برسورو افعالك نمودجى كى كوزوكور. بونك ايچون آرادىنى صورت حل علفى، يعنى اخلاقى اولابيلمك ايچون شوشرطلره محتاجدر: عىنى نمودجه داخل اولان بوحوالدىن لاعلى التمين

(۱) Le problème moral et la pensée contemporaine دارالفنون كتيخانه سنده وارددر

هر هائیکی بری همچون جاری و سبایان قبول اولمالیدر ؛ حتی او فعلک کندی طرفندن دکلی باشقوسی طرفندن یا بیلدیغنی ، کندیسنک او فعلک فاعلی اولاجق برده بیطرف سیرجیسی یا خود متفنی ، یا خود ضرر دیدوسی اولدیغنی فرض ایلسه بیله او فعل اوکاو جداناً ضروری کوزوکه لیدر . ایشته اخلاقی فعالیتک اساسلی معیاری اولاراق قاننک وضع ایلدیکی تعمیم (برقانون عمومی حاله افراغ) عمدوسی بوندن نشأت ایدهد . یا کز بن موضوع تحت اولدیغی همچون ایستادیکم ، آنجق استثنائی اولاراق و باشقارینک بی تقلید ایتمه سوسی شرطیله کندیمه یا یمنه مساعده ایله دیکم شینک خودکاملنک ، منفعتک و یا احتیاصک تاقینندن عبارت اولدیغنی بدیهیدر . بویله برشی عقلک افاده سوسی اولاماز . عقل آنجق کندینی قانون نقطه نظرینه وضع ایدهرک بیطرفانه حکم ایده بیلیر .

اساساً بوندن شو : « اخلاقی ، وجدانی تدقیق فعلمزدن اونوی خصوصیشدیرهن و دائماً بر یکی وقعه اولماسنی تأمین ایدهن بوتون نقطه لری طی ایتمکدن عبارتدر ، معناسی چیقاریلما لیدر ، شبهه یوق شکلجیلکک formalisme تهلهکوسی بودر ، بوتلهکجه قارشوی متیقظ اولوق لازمدر ، لکن بوندن دولایی تجرید و تعمیم اصولندن فراغت ایله مک لازم گلز . زیرا عقل سلیمک طانیدینی یکانه اصول بودر ، وجدان اونوی یکانه ممکن اصول اولاراق کندیلکندن تطبیق ایله . یا کز ، متوالی یا قلاشمار و خصوصیت اضافه لری ایله نظر دقته آلتان فعله بوتون اوصاف میزه سنی ، اونک اخلاقی اهمیتنی نه قدر جزوی اولسه ده تغییر ایده بیله جک کوزوکن بوتون اساسلی احوال و شرائطنی اعاده ایتمه لیدر ؛ فقط بونلر آرتق ساده جه تصادف ایلمش و دو یولش بر بچک نکته لر ، خصوصیتلر دکدر لر ، بلکه عقلاً تقدیر اولونماسی لازم کان بر مسئله نک تحدید ، تعریف ، تأمل اولونمش معقول عنصر لیدر . نهایت ، وجدانک واردینی نتیجه لر ، برر حقیقت اولاراق تصور ایدلنجه ، اونلرک یکدیگری ایله تألیف ایدیله لری ، تناقضدن عاری و انسجاملی بر اخلاق حکم لری سیستمی ایچنه کیرمکه مستعد مبدأره ارجاعی لزومی ظاهر اولور . بو انسجاملی اخلاق حکم لری سیستمی بزم اخلاقی عالمزنی آشکیل ایدهر . شبهه یوق که بو انسجام دائماً کندیلکندن موجود دکدر : فقط اونک مفقود کوزوکه کی برده کندیمزنی اندیشه ایچنده حس ایدهرز ، اخلاقی خیر حقنده فکر لر بزرک غیر کافی بر صورتده بوغورولمش اولماسندن ، ممکن اولان بر خطان ، ناتمام بر وجدان معاینه سندن شبهه ایدهرز : طبق مختلف علمی نظریه لر آراسنده کی عدم توافقلر ، اختلافلر هنوز ککه لهین بر علمک شیمدیکی نقصانلرینی و شبهه لرنی اشارت ایتمدیکی کبی .

اگر اخلاقاً قلیغک عصاره سی بو وضعیتده مندیج ایسه ، اکر اخلاقاً قلیق هرشیدن اول عقلی برجهد یعنی بر بی طرفلق و آفاقیک جهدی ایسه ، بوندن شونتیهجه چیقار: اخلاقاً قلیق هرشیدن اول بر اصولدر ، بر عقلی ایجابات و عقلی احتیاط تدبیرلری سلسله سیدر ، بونلر بزى نعمتك ، خیرک تحریرسینه سوق ایدر لر و انسانلرک افعالی حقنده کی حکم لری مزده خطایه قارشى بزى تأمین ایدر لر . فقط ، ابریشیلمه مش بر درینلک ایله قانتک کوردیکی وجهله ، اخلاق بوندن دولایی تماماً سوریدر (شکلیدر) ؛ تصویب و تحسین ایدلمک لایق فعللرک نه کی شرائطه تابع بولونماسی لازم کلدیکنی بزى سویلر ، فقط بوفعللرک هانکیلری اولدیغی یالکز باشه بزى بیلدر رمز . وجدانک بزى ایسته دیکى ، عقلک بزى امر ایله دیکى شی: بوصورتله نه ایسته مک ، نه یاقق لازم کلدیکنی آراماز ، و ، هرشیدن اول بالذات بو تحری بی ایسته مز ، اییلکی ایسته مینی ایسته مزدر : دوشرو نیت ، یا خود خیرلی اداره *la bonne volonté* علمزى قوللایق ، ای محاکه ایتمک ، ای دوشونمکه چالیشق وظیفه سندن فضله برشی دکلدر ، اخلاقک مبدایده بودر .

فقط بوصورتدن (بوشکلدن) بر محتوایه (بر ماده یه) ناصل کچمه لی ؟ بوراده محتوا آرتق محسوس حدسلرک معطیاتی دکل بلکه بزى الجالریمز ، حسلریمز ، احتیاجلریمز ، یا خود ، الك عمومی تعبیری قوللایق ایچون ، میلانلریمز و اونلرک بزى ایچون تعیین ایله دکلری فایه لر اولدیغندن ، بو غیر شخصی نقطه نظر دن اونلرک حقیقی قیمتلرینی ، بذاته قیمتلرینی ناصل تقدیر ایلملی ؟ بویله بر تشبیه بر خیال دکلدر ؟ حق بر معناسی بیله اولاییلری ؟ زمانلرک ک صلاحیتدار فیلسوفلر دن چوغی بوندن شبهه ایدیور لر : موسیو بولو *Belot* « برغایه لر علمی ممنعدر » دیور و موسیو لالاند « اخلاقى تأسیس » ایله مک ادعاسنده عقلک باطل بر طلبی مشاهده ایدیور [۱] . مسئله یکی باشدن اورتایه چیقور .

*
* *

بونک شرائطی تعیین ایله مک ایچون یاییلمش اولان الك صمیمی واک واضح تشبیردن بری قیمت حکم لری نک منطقی *La logique des jugements de valeur* عنوانی اثرنده موسیو غوبلو *Goblot* نک یابدینی تشبیردر . واقعا موسیو غوبلو ، هیچ بر حساسیتنه جهت (۱) مراجعت : مه تافزیک و اخلاق مجموعه سنده ، ۱۹۰۷ ده منشر لالاندک مقاله سی و بولونک *Etudes de morale positive* عنوانی اثری (دارالفنون کتبخانه سنده موجوددر)

تعلق اولیایارق قیمت حکمکرینتک موجودیتی امکانی، بناء علیه بونلرک (اشیا ویا مخلوقانتک ساده جه ذاتی برکالی وضع ایله دکاری وقت، وکالدن یالکز «دها فضله مقدارده وارلق» آکلاشیلیمق شرطیه) منحصرآ آفاق و عقلی اولان معنا و شمولی قبول ایدیور. بویه جه، مثلاً، حیاتی نوعدن تفوقلری برهان ایله اثبات ایله مک ممکن اولور: احتمال مختلف ایکی حیاتی نوع طوبدن مقایسه اولونورسه بو ممکن اولماز، چونکه نظر اعتباره آله حق و صفلرینه کوره فائقیت برندن دیکرینه کچمش کوزوکه بیلیر، مثلاً باصره برنده، سامعه دیکرنده ده انکشاف ایش اولابیلیر. فقط «برک استعداد، قابلیت ویا قوه پی، اوکا مالک اولان بوتون جانلیرده نظر مطالعه به آلام: اونده کال درجه لری بولمقده دهآ آز زحمت چککچکز... بوقیلدن اولارق انسانده هجالی لسان حیوانلرک باغیر مارینه، مفهومی و متعقل تفکر قبل المنطقی تفکره، محاکمه لی بیلکی علی العاده وقوفه، عقلی علم اختباری علمه فاقدر [۹]». اساساً عدالت و حقیقت ده بوجفسدن، حد ذاتده کالردو. فقط بو حد ذاتده کالدر آنجق عقله کوره درلر: بزم ایچون کال اولدقلری یعنی محبت موضوعی و فعالیت سائق اولدقلری زمان بزم طمانینتمزک وسیله لری درجه سنه دوشرلر، بزم سعادت ویا حظ آرزومنه قابعدرلر، بوآرزو ایسه آنجق بالفعل عمومیدر و قابل اثبات دکلدر. «وظیفه، بزم و وظیفه اولونجه بالضروره مطلق ماهیتی غایب ایدر، عدالت بزم غایم اولونجه، بذاته غایه اولمقدن چیقار.»

بو محاکمه یاقیندن مناقشه اولونمخه دکر. اولحق افتکاری هیچ برحساسیتنه تعلق واستنادی اولمقسنزین بذاته کالدر تصور ایله مک حقیقه تکممکنیدر؟ شبه یوق، برکه بر و عینی فعالیتک، شأینتک مختلف درجه لری مقایسه ایچون مبدأ خدمتی کوره جک نقطه نظر انتخاب اولوندقندن سوکرا کیتی احتوا ایدن، بناء علیه اولچولمه مک مستعد اولان بوتون فرقلری اک مثبت طرزده مشاهده و اثبات ایله مک ممکندر؛ مثلاً «افاده» نقطه نظرندن، اشارت خدمتی کورمک قابلیت جهتندن لسانک نوعما حیوان صوتندن ایلری کیندیکی مشاهده و اثبات اولونابیلیر؛ لکن بو درجه فرقه نه حقله برکال و برقیمت اسمی ویریورز؟ بونک سببی، شدتندیکی مشاهده ایدیلن فعالیتک آز چوق مشهور اولارق ده ائی عد ایدیلایسی دکلیدر؟ حتی دها فضله مقدارده وارلنک دها بویوک برکال تشکیل ایله دیکنی بیه نیچون سوبله ملی؟ دها فضله مقدارده وارلق ساده جه دها بویوک بروارلقدر، ایشته

... و به سوسه است ... و به سوسه است ...
 ... و به سوسه است ... و به سوسه است ...
 ... و به سوسه است ... و به سوسه است ...
 ... و به سوسه است ... و به سوسه است ...
 ... و به سوسه است ... و به سوسه است ...
 ... و به سوسه است ... و به سوسه است ...
 ... و به سوسه است ... و به سوسه است ...
 ... و به سوسه است ... و به سوسه است ...
 ... و به سوسه است ... و به سوسه است ...
 ... و به سوسه است ... و به سوسه است ...
 ... و به سوسه است ... و به سوسه است ...
 ... و به سوسه است ... و به سوسه است ...

اعتراض و مناقشه‌ی جالب کوزو کویور. اوکا کوره، بر شی آرزو اولوندیمی، بزم ایچون بر قیمت اکتساب ایله‌دیمی، درحال بزم طمانینه‌تمزک بروسيله‌سی اولور، خاصه آفاق بر قیمت مالک اولمقدن، بذاته غایه عدایده‌لمکدن چیقار. ایمدی، اکر بویه اولسه‌یدی، بو حال آنجق حظی افعالزک یکانه‌طبیعی غایه‌سی صایان اوتیلیناریست (نفعیه‌دن) روحیاتیجی نظرنده، اوده کندی ویا باشقاسنک طرز حرکتی حقنده، فعلدن سوکرا و خارجدن دوشونمیه‌سی شرطیله واقع اولایلیردی. زیرا ایشله‌مکده بولنان ویا درحال ایشلیه‌جکی بر فعلی تأمل و موازنه ایله‌ین، مثلاً بر وظیفه ایله بر حظ آراسنده تردد ایدن انسان ایچون وظیفه ویا عدالت تصویری اولکنندن فرقی وباشقا نوعدن، ینه بر حظ اولارق دکل بلکه اونک تلذذندن مستقل برغایه طرزنده کندیجی جبراً قبول ایتدیر یور کبی کوزو کویور. بوندن دولای انتفاعیه‌نک مصادرله ایله‌دیکی مبدأ اخلاقی قدر هیچ بر شی بزه چوروک کوزوکه‌یور. بوتی اولجه کافی درجه‌ده سویه‌دک؛ عدالتک اجراسنده انسان ایچون بر ذوق منبئی اولماسی آنجق انسانک پشیندن اوکا هوس ایتیه‌سی و اونی سومسی سایه‌سنده ممکن اولور: یعنی محبت دوعروندن دوعرویه هدفنه توجه ایدهر، سومک سونجی محبتک نتیجه‌سیدر، ده‌ا دوعروسی حمله‌سی وکندندن فشقیران تظاهراتی ایچنده محبت سونجی ایله بروعیی شیدر. دیمک که، بزه کوره، واقعه‌ده بوتون آرزو ایدیلن و تعقیب ایدیلن غایه‌لرک - ساده‌جه بوسیدن دولای - بزم وسیله‌لریز اولدق‌لری دوعرو دکدر: شبهه‌یوق؛ آنجق باشقارینه نظراً و تبماً ایسته‌دیکمز واراده ایندیکمز شیلر واردر؛ فقط بذاته سودبکمز و عملی جهتدن آنجق غایه اولارق تصور ایدوب سودبکمز شیلرده واردر.

*
**

دیمک که شو ایکی فکره ذاهب: هرغایه، هر قیمت حکمی بر حساسیتیه مضافدر؛ ومع‌ما فیه آفاق قیمتله موجوددر، برغایه‌لر سلسله‌ صراتی تصویری صاحجه دکدر. واحتمال بوراده هیچ بر تناقص موجود دکدر. شبهه‌یوق، ایچنده حیاتک موجود بولونمادیجی برکاتانده قیمتی حائر اولان بر شی موجود اولاماز؛ بویه بر عالم بزه آنجق بدیی باقیشدن، یا خود بر علمی بیلکینک ویا فلسفی تفکرک افکارکی موضوعی اولمق اعتباریله، یعنی اونی تصور ایدن بر حساسیت ویا جانلی بر مفکره‌یه نظراً قیمت اکتساب ایله‌بیلیر کبی کوزو کویور. فقط دنیا‌ده حیاتله برابر قیمت بلیردیمی، آرتق اوراده فلان

ويا فلان فردلرك شىمىدىكى آرزولرىنە نىسبەتەن دىكل بىلىكە صورت عمومىيەدە بشىرى حساسىيەتتە نظراً، حقى جىياتى حساسىيەتتە نظراً، بونلرك دائىمىي و ضرورى اولارق مالك بولندىقلرى اوصافى اعتبارىيە غايەلر تصور ايله مك ممكّن اولور. بوغايەلرك واقعدە آرزو ايدىلش اولدۇقلىرىنى سوبىلە مك ممكّنلەر، فقط بوندىن زىادە بوغايەلرك حد ذاتىدە شايان آرزو اولدۇقلىرىنى بوغايەلرە نظار عقلىدە محق و مشروع كوزوكە جىكارىنى سوبىلە مك ممكّن اولور. منحصرأ علمى و نظرى ساحتەدە، اشيا و مخلوقات كثرى قارشىسىندە، بونلرك سادە بر عمومىي تصورىنى، وسطى احصائى تصورىنى دىكل بىلىكە انمودجى و مفكوروى شىكلنى دە تصور ايله مكە مقتدرز؛ بوندىن شونىيجه چىقار : بز، عىنى صورتتە، بر طرفدىن انسانك بر معىن انمودجى، بر معىن مفكوروى انسان تصورىنى تشكىل ايتىكە و دىكر طرفدىن انسانك خارجى (مادىي ويا اجتماعى) عاللمە اولان مناسبتەن تقابل ايدىن افعال و اطوارىنىك بر معىن انمودجى وجودە كىتىر مكە مقتدرز. بو انمودجى تصورلر برم اك مثبت بىلىكىلر بىز اوزرىنە مستند و مؤسس اولايىلر، اهمىت و شمولى آفاقى اولان قىمت حكملرىنىك دە بو انمودجى تصورلرە استناد ايله مىسى ممكّنلەر، يەنە اولرى تىل اخذ ايدەرك بر عقلى غايەلر نظرىيەسى تشكىلنە تشبىت ايتىك صاحبە اولماز .

دىمك كە بر علمك ويا برهان اقامەسىنىك عقلى اولماسى اىچون اونك يالكنز قوۋە منطىقىيەدن عبارت محض عقلە توجە ايله مىسى و اوگا، مفهولرك تركىبىيە، آفاقى بر شائىقى ويا اخلاقى بر مكلفىتى قبول ايتدىر مك نىيجه سنە واصل اولماسى اىستە مك ، موسىيولاندك يىك حقلى اولارق قباحقى اورتاىە آدىنى «عقلك سىاختە اىجاباتى» جەلسندىر . لىكن انساندە ، ماهىتى اىجابى مرفرددە مشترىك وابتدائى بىمضى ارادەلر اولدىغى قبول ايله مك اىجابى بويە بر باطل اىجاب عقلى دىكلر . [۱]

اكر طىبعت بشرىيەتك قابل تعىن قانونلرى ويا بر انمودجى وارايسە بر غايەلر نظرىيەنىك تشكىلى ممكّنلەر ؛ طبقى علمك ممكّن اولماسى اىچون بر عقلك موجودىتى شرط و علمك دە آنجى بو عقلە مضاف اولارق موجود بولدىغى كى . وشبەه بوق ، بوندىن بوتون اخلاقى قىمتلرك انسانە كورە نسبى (نىچەنك دىدىكى كى humaines, trop humaines) اولدۇقلىرى نىيجه سنە چىقارمق دائما ممكّنلەر، فقط بۇدە تنقىدى فلسفەدن ملهم بر معرفت نظرىيەسىنىك بوتون علممىزك ذھنىمىزك شىكلنە كورە نسبى اولدىغى سوبىلە سنە بىكزەر .

ایمدی، کندی عقلزدن، یعنی صورت عمومی‌ده بشری عقلدن باشقه بر عقله بیلمه من ممکن اولمادینی جهته حقیقتک اوکا کوره نسبی اولدینی سویله مک، واقعه حقیقی مطلق عد ایله مکله بر عینی شی اولور؛ عینی صورته، بشری حساسیتدن باشقه بر حساسیتی تصور ایده مدیکمز جهته قیمتک صورت عمومی‌ده انسانه، انسان تصویرینی تحقق ایتدیره میلانلرینه، حتی احتمال، هیچ اولمازسه بمضیلری ایچون هر جانلی حساسیتنه کندیلرینی جبراً قبول ایتدیردکارینی سویله مک، اولنلری عملی باقیشدن بذاته قیمتلر اولارق وضع ایله مکدر. باخصوص که عقلک بوتون موجوداتک کلی اساسی اولدینی، بزده حساسیت، میلان و ایستکه دیدیکمز (وعقلی فعالیتدن آنجق تجرید ایله آریلان) شینک هر هانکی درجه‌ده اولورسه اولسون هر جانلیده و احتمال بوتون موجوداتده بولوندینی فرضیه‌سی مابعدالطبیی جهتن امکانی محافظه ایدهر. حقیقت و آفاقیک حقدنه دیگر هانکی بر تصور متناقض اولماسه بیله بر همدن عبارت کبی کوزو کویور.

فقط، دینه‌جک که، قیمت حکملری ایله بیلکی حکملری، صورت عمومی‌ده بشری حساسیت ایله عقل آراسنده کی مماثلت اساسزدر: یزیرا عقل کلی و ضروری اوزرنده ایشله‌ین ملکه‌در، حساسیت ایسه آنجق بر فردیتک افاده‌سیدر [۹].

شبه یوق، هر بریمزه کوره خصوصی برحس اتمه طرزی وارد که بدنمزک و نفسمزک نامتناهی معضلیتی افاده ایدهر. فقط، حقیقتده هر بریمزک ذکاسی‌ده عینی صورته کندینه خاص طرزیه، حافظه‌سنده کی سرعت و استقامت، تحلیله‌سنده کی قوت ورنک اعتباریه ذهنیتمزک بر جزویدر. بوکا رغماً مقوله‌لریه، قانونلریه، ضروری ایجاباتیله بر بشری ذهن وارد، بر بشری حساسیت، بر معین مقدار اساسلی میلانلر وارد. بونلر هر سالم مخلوقده از چوق موجوددرلر، اونک اساسلی غایه‌لرینی تعیین ایدرلر. اعتراضاً دینه‌جکی که عقلک کلیتی واجب و محق اولان بر کلیت، ضدی غیرقابل تصور اولاندر: ایمدی عشقه و کینه، حظ و المه یا بانجی بر جانلی مخلوق تصور ایله مک اونی علیت قانونندن باشقا بر قانونله دوشونور تصور ایتکدن ده‌ها فضله ممکنیدر؟ اساساً، آرزو اولونورسه‌ده بوراده بفرق ادا‌مه اولونسون، بونک اهمیتی یوقدر: مشروط و مقید اولارق واجب *hypothétiquement nécessaire* یعنی حس، اراده ایتک، میلانلری اوزرینه

(۱) Rignano نکه م‌ت‌ف‌ی‌ک و اخلاق مجموعه‌سنده، نشرین اول ۱۹۲۷ نسخه‌سنده‌ی مقاله‌سنه

صراحت.

۱ : حسیه و غیر حسیه است
 بنابر این می توان گفت که بر دو گونه است :
 ۱ : حسیه
 ۲ : غیر حسیه
 حسیه بر دو گونه است :
 ۱ : حسیه اولیه
 ۲ : حسیه ثانییه
 حسیه اولیه بر دو گونه است :
 ۱ : حسیه اولیه اولیه
 ۲ : حسیه اولیه ثانییه
 حسیه ثانییه بر دو گونه است :
 ۱ : حسیه ثانییه اولیه
 ۲ : حسیه ثانییه ثانییه
 غیر حسیه بر دو گونه است :
 ۱ : غیر حسیه اولیه
 ۲ : غیر حسیه ثانییه
 غیر حسیه اولیه بر دو گونه است :
 ۱ : غیر حسیه اولیه اولیه
 ۲ : غیر حسیه اولیه ثانییه
 غیر حسیه ثانییه بر دو گونه است :
 ۱ : غیر حسیه ثانییه اولیه
 ۲ : غیر حسیه ثانییه ثانییه

حسلی حسیه اولیه است

Léon Brunschvicg ذهنک دائماً یکی مسئله لره انطباق ایله مک وپ یکی صورت حللر بولمقده کی مهارتی ونا محدود قیور اقلنی ، مختلف شکلری آئنده شور ایتمکدن خلی قالماز ؛ حیات فکریه نك ایلک ایشیق لرندن اعتباراً نو عماً کندی کندی معطاً و لایتغیر بولنان بر عقل حقنده موجود عنعنوی تلقی بی صارصمق قدر موسیو برونشوویفک خوشنه کیده ن برشی یوقدر ؛ فقط عینی زمانده بومتفکرک اساسلی ادعاسی شودر : هرشی آنحق فکر دولایسیله واردر ، اوصورتیه که موسیو برونشوویفک صوکه اثرینک عنوانی بوتون آثارنده کی مشترک تمایلی خلاصه ایده بیلیر : شعورک ترقیلری *Les progrès de la conscience* . عقل بشرک جواللکی واستحاله لری حقنده مومی الهک سرد ایله دیکی ادانک مبالغه لی اولماسی ممکندر ؛ فقط ، هر حالده ، بوترقیلردن بحث اولونا بیلیمک ایچون اونک مختلف مرحله لری آراسنده ، مشترک بر استقامتک منکشف اولماسی ، روحی ویا عقلی ماهیتده عد اولانغه لایق اولان هر جهده مائل بر نقطه نك بولونماسی لازمدر . - بشری حسیاتک دیکشهمسی ایچونده بویله در . الکوضیع وقاباشکلر نده میلانلریزک عضویمزک بنیه سنه مستند و بشریتک دائمیلکنی وعمومیتهی حائر اولدقلرینی قبول ایتمک لازمدر ؛ الیوکسک والکعضلی میلانلره کلنججه ، بونلرک ، ذکامزک و علممزک انکشافیه متناسب اولارق ، هیچ اولمازسه قسماً اونلرک نفوذی تحتنده یوغور ولدقلرینه هیچ شبهه بوقدر ؛ وبویله ایسه ، مادام که بومیلانلرک دائمی استقامتلری واردر ، عقلی فعالیت ساحه سی ایچون قبول ایله دیکمزی ، انسانک قلبی ویا کوکلی تعبیریله (بوتعبیر مهم فقط الویریشلیدر) افاده ایده بیله حکمز فعالیتلر و احتیاجلر مجموعه سی ایچونده قبول ایتمک لازمدر [۱] .

دیمک که ذهنک مقوله لرندن وتفکرک قانونلرندن بحث اولوندیغی کی طبیعت بشریه نك دائمی استقامتلرندن ویا صورت عمومیه ده حساسیتک قانونلرندن بحث ایله مک جائزدر . بواساسلی استقامتلر بزم طبیعی غایه لریمزی مشعر واونلره مساعد ویا مخالف اولان هرشی

[۱] بوقطه ایچون لهوی بروک « *L'âme primitive* » عنوانی صوکه اثرینه مراجعت . بوآرنده مؤلف برچوق واقعه لری ذکر ایدهر واونلرک تفسیرنده پک ممتدل حرکت ایدهر . بونلردن منطقی اولارق ایچقان نتیجه نك زمان ومکان ایچنده روح بشرک وحدت ومائتبی نتیجه سی اولدیغی ادعا ایتمک برغریبه اولوری ؟ مؤلفک کتابنده تدقیق ایله دیکی بزم تنقیدجی ومثبت ذهنمز مواجهه سنده عجیب وصاحجه کوزوکن مختلف اهتمقادر یکدیکنندن کواوزاق قوملرده ویکدیگریته الیایانجی هرقلده الکبکله نیلمز درجده مشابه کوزوکوپورلر . بوآباتی تماملایان موسیو راؤل آلیه Raouï Allier در . « غیرمدنیلر و *Les non-civilisés et nous* » عنوانی آرنده بومؤلف مدنی دینیلن قوملرک مختلف خرافه لرنده اولکیلرینه مائل ویا معادل اولانلری بولوپور .

خبر و یا شرعد او ناجقدر . بویله اولونجه ، طبیعت بشریه بی افاده ایله دکبری و اونی تمیل اتخاذا ایتدکبری نسبتده فردی ترجیحاردن فرقی قیمت حکمکرینک موجود اولاییله جکنک قبولی لازم کلیر . اکر بوغایه لریک برسیسته می وادایسه ، اونلر آراسنده بر عقلی نظام و بر مراتب سلسله سی وضع اولونابیلیرسه براخلاق علمی ممکن اولور . بونی تسلیم ایله بن وجدان و عقل صاحبی آدم ، بوغایه لره نظراً حکم و یرمک و بو حکم لره نظراً معیشتی تنظیم ایله مکله کندینی مکلف صایار .

II

خیر و شر حقنده کی بو حکم لری آراسنده ، - یا خود ، ده اعمومیتله ، نیه متعلق اولورسه اولسون قیمت حکم لریز آراسنده ، - بر ایلیک مقوله واردر که ماهیتی تعیین ایله مک نسبتاً قولایدر : بونلر پشیندن قبول ایدلمش برغایه یه نظراً فلان و یا فلان حرکت طرز لرینی اوغایه یه ایریشمکه مساعد و یا غیر مساعد اولوق اعتباریله تصویب و یا قبیح ایده نلردر . بو نقطه ده بر طرز حرکتک قیمتی ، موسیو غوبلونک مکمل تعبیریله ، بر Rendement کلیر (ایراد) مسئله سیدر . بونوعدن اخلاق دستور لریک منطقی و روحی ماهیتی ده واضح کوزو کویور . فلاسیک بر کوروشه نظراً بوراده غایت نسبتی برعلیت نسبتک آلت اوست ایدیله سندن باشقه بر شی دکدر و عینی طرزده برهان اقامه سنه مساعددر : غایه بی ایسته بن وسیله لری ایتر ؛ یعنی اولاه ، حقاً ، کندیسنه ایریشمک ایچون (بالفرضیه) ضروری اولان واسطه لری قبول ایتمکسزین بر غایه بی ایسته مک باطلدر ، کندینی تناقضه صوققدر . و ، دیگر طرفدن ، واقمده ، غایه ایله واسطه لری بوضورتله یکدیگرندن آریلماز شکلده ، عینی روحی بوتونک عنصر لری حائله کوزو کدکلرندن ، تداعی مقابله ماسنه و بجایش قانونه Loi du transfert بناءً غایه نیک بزه الهام ایله دیکی حسیاتک بزى اوکا ایریشدیره جک اولان وسیله لره آز چوق انتقال ایله می غیر قابل اجتنابدر ؛ او صورتله که بو وسیله لره ، موقت ونسبی غایه لری اولورلر ، بر مدت ایچون بزدن بالذات غایه بی کیزله مک ، اونک یرینه حکمکه مقتدر درلر . او زاقده کی قدسه دوغرو یوله چیتمش اولان اهل صلیب هراقشام قسطنطنیه یه یا قلاشدقلرینی دوشونه رک حرارتله نیر و بوشهردن اوتنه سفی کورمن کی ایدیلر . خسیسلیک حسنک تحلیلی و اونک انکلیز انتفاعیه سنده اشغال ایله دیکی موقع کافی درجده معلومدر .

بشری فکرک هر دین‌شمه‌سی ، هر یکی علمی بیلدی ، حادئه‌لرک تساندینی و بر برینه قاریشمانی ، یعنی افعال‌لرک عواقبی بزه‌دها ای کوستردیکندن بوصورتله وظیفه‌لریمزی کیندیشه‌تیر و صریح‌لشدیرر : ههجنسمزه قارشی فرض عین مشابه‌سندمه مکلفیتلریمز اولدینی و اونک حیانه حرمت ایتمه‌من لازم کلدیکی بر کره قبول اولونجه ، بر چوق خسته‌لقرلرک میقروبدن نشأت و اوصورتله انتشار ایله‌دیکنه دائر باستورک کشفی بزه یکی حفظ‌الصحه تدبیرلی و وظیفه‌لری تحمیل ایدر ، بویکی کشف نتیجه‌سندمه تمیزک مراقق هر فرد ایچون اولجه حائر بولونمادینی بر آسرانه وصیقی صیقی به اخلاقی وصفی آکتساب ایلر . آشکاردرکه بونوعدن اولان احوالده اخلاقی دعوالرک ، معنای خاصيله بالبرهان اثباتی ممکندر .

مع‌مافيه شونی قید ایته‌لیدر : حتی بونوعدن حکم‌لر ایچون بيله ، موجودیتنی فرض ایله‌دیکنمز وضوح نادرأ واقعدر . اولاً آنجق بر اخلاقی غایه‌ینی الده ایله‌مک ایچون بزه وسیله ماهیتنده کوزوکه بیلین فعللر حدذاتنده اخلاقی علاقه‌دار ایتمه‌ینلردن اولورسه بسیط برواقعه مواجهه‌سندمه بولونورز : فقط اکثریا بوفعللردن هر بری کندی حسابنه برطیبی میلانه تقابل ایده‌بیلیر . و بویه‌جه ، حدذاتنده و کندیلکندن بر اخلاقی تقدیر موضوعی اولایبیلیر . ایدمی « غایه وسیله‌لری مشروع قیلماز » ، حتی بوغایه اخلاقی اولسه بيله ! یاخود دها دوضروسی ، غایه‌نک وسیله‌لری مشروع قیلدینی کندیلکندن مسلم بر کیفیت دکدر و بویه‌جه بروظیفه تنازهی ترمم ایدر ، بروجدان مسئله‌سی اورتایه چیقار: خسته‌ینی تسلی ایتک ، یاخود حتی اییلشمه‌سنی دها محتمل قیلماق ایچون برواسطه اولورسه یالان اخلاقاً مردود اولمقدن خالی قالیرمی ؟ بلکه ، فقط بوده بر چوق معضل ملاحظه‌لره تابعدر ، تنازع حالده اولان مختلف اخلاقی غایه‌لر آراسنده بر قیمتلر سلسله مراتبی تأسیس ایدیه بیلدیکی نسبتده بوملاحظاتنده کی قاریشیقانی کیده‌رمک ممکن اولور . - صوکره ، روحی واجتماعی موادده ، وسیله‌لره غایه‌آراسنده کی نسبت دائماً امین وصیقی صیقی به مؤسس دکدر ؛ بونسبت وسطیلردن چوق فضله برشی افاده ایتمز ، بزه آنجق محتمل نتیجه‌لری ارانه ایلر . عینی هدفه ایریشمک ایچون مختلف وسیله‌لر اولایبیلیر ، بونلردن بعضیلری بزم ایچون دها آز امین فقط دها آز املیدر ، دیگرلری غیره دها چوق مساعد فقط بزه آغیر مشقتلر تحمیل ایله‌مک امکاتی حائرر ؛ اخلاقاً تصویب ایله‌دیکنمز غایه‌یه قهرمانجه فدا کارلقلردن باشقه طرزده ایریشمک امکانش اولایبیلیر ؛ ایدمی انسانک حیاتی ، حریتی ، صحقی ده قیمتیدر ، اولنرده ، حتی برباقیشدن بر نعمتدرلر ؛ دیمک که بوراده بیلنمه‌سی لازم کلن نقطه ، تعقیب

اولونان نتیجه نك حتى اخلاقاً اى اولسه بيله ، مال اولدینی فداكارلقره دکوب دکه دیکیدر .
 بردقمه دها تنازع و طائف Casuistique مبحثنه دوشویوروز ، و وجدانک مشکلمری
 مواجهه سنده بشری غایله آراسنده برقیمت نظامی تأسیس ایله مک ضرورتی بولویوروز .
 و ، فی الواقع ، حیاتک اخلاقی تلفیسنی تشکیل ایدن ده بودر . رواقیلک ، یا خود آرزو
 اولونورسه دیه بیلیرکه حریتیانلق ، یکی غایله لک کشفندن زیاده قدیماً موجود اخلاقی
 قیمتله آرسنده یکی برسلسله هراتبک تأسیسندن عبارتدر . بوراده معاصر اخلاق نظریه جیلرندن
 اک ایلری کلنلک درمیان ایله دکلمری شهله ره تکرار مصادف اولویوروز . مثلاً موسیو بولو
 شودستوری وضع ایدیور : « برغایله علمی یوقدر » . فی الواقع ، اکر علمدن بوراده
 قصد اولونان شی فیزیق و کیمیا نوعندن برتجربی علم اولسایدی ، احتمال بزده بود اطانک
 دوضولغنی تسلیم ایده دک . فقطه بوکا رغماً هر دورده تعقیب اولوناجق معیشت طرزینک
 بر عقلی نظریه سنی یا مغه تشبث اولونمشدر . بو ادعا نه معاده و هانکی اصولله اورنایه
 قونولمشدر ؟

*
 **

اوله کوزو کویورکه بویه برتشبثک امکانه قانع اولانلرک هپسی آشاغیده ذکر ایله دیکمز
 اوج تلقیدن برنی ویا دیکرنی قبول ایتمشر ویا اولنری آرالرنده مزج ایتمشر درر .
 برنجی واک طیبسی تلقی غایله لک کثرتی و حقیقی عدم تجانسنی انکار ایتمکدن عبارت
 اولور : برنهائی و مطلق غایه واردر ، بوتون دیکرلری حقیقته اونک وسیله لری ، یا خود
 ناتمام و ظاهری شکلایدر ؛ بوتک غایه بی ایسته مه مک المزده دکدره ، زیرا اوزم اک صمیمی
 واک ذاتی سوق طیبیمزه مستندر . قلاسیک اخلاق فلسفه لرنک اساس اعتباریله نقطه
 نظری بودر : اولنلرک هپسی برنوع اخلاقی مونیزم monisme (نک جوهره تک مبدأ جیلک)
 فصیله سنندر لر . فقط بوتک غایه نه اولابیلیر ؟ ذهنه واردر اولان ایلک فکر اونی حظده ،
 سونجده ویا سعادتده آرامقدر (مذهب فلسفینک مختلف شکلرینه نظراً بو اوج تعبیردن
 اک عمومی عدایدیلغنی هانکیسی اولورسه اولسون) . بزبومفهومک تضمن ایدر کوزو کدیکی
 التباس و ابهامی اولجه سوبله دک . بوکا رغماً برچوق اخلاق متفکرلری بو مفهومی اخلاق
 ساحه سنده محض بدهت وایلک دستور عدایدیورلر : بونلر برنجه بی برعلت عدا ایتمکه
 و بو صورتله برتکراره tautologie دوشمکده درلر . زیرا هانکی غایه بی قبول ایدرسه ک
 ایده لم ، بزم اوکا توجه ایله دیکمز ، هر میلانک کنندنی نظمین ایله مک توجه ایتدیکی و بناء علیه

کندی تضمینی آنحق بر حظ و یا بر سوییچ اولارق تصور ایده بیله جکی آشکاردر : شو شرطله که اوغایه به دوغرو اولجه میل وتوجه کوستریلش اولسون. حظ، سوییچ، سعادت، یاخود، بر تک کله ایله « خوش اولان شی » غایه لر دکلدر، بلکه هر بر غایه (تعریف ایجابی) تحقق ایدیجه بومشترک شکل آلتنده ظاهر اولور .

بو بولدن کیده رسه ک سوزده نهائی غایه تک هیچ بر مثبت تصویرینه ایریشه میه جکمزده قناعت کتیرمک ایچون حظلریمز آراسنده هیچ بومشترک مقیاس بولونما ماسی کافیدر. هر دورک انتفاعیه سی بو مشکلات ایله جایشمشدر . زیرا ، به تمام طرزنده حظوظات حسابنک عدم موفقیته دوچار اولما سنک سببی، اولاه اونک مختلف معیارلری آری آری تطبیقه کی مشکلات (حظلرک شدتی، ولودیتی، امنیتی الخ . ناصل حسابلاملی ؟) ثانیاً بالخاصه بو معیارلرک عینی زمانده ویره جکگری نتیجه لری قارشیلاشدیر مانک وتریب ایله مه نک امکالنسر کوزو که سیدر : ده ا شدتی فقط ده ا سور کسز بر حظ ایله ده ا سور کلی فقط ده ا شدتسز بر حظ آراسنده مشترک مقیاسی ناصل تأسیس اتمه لی ؟ یکاه چاره حظک بو مختلف صفحه لرندن هر برینک بر مقدارینک ریاضی اولارق دیگر بر صفحه نک عینی مقدارینه معادل اولدیغی، بر شدت مقدارینک عینی مقدارده امتداده معادل بولندیغی قبول اتمکدر. حالیکه شدت ایله امتداد آراسنده کی فرق کیمت دکل کیفیت جهندن اولدیغندن (سانکه بر آله بر طاش جمع اولونویورمش کبی) بو معادلنک هیچ بر معناسی بو قدر . انتفاعیه، (حتی میل Mill ایله برابر) حظلری تحلف ایتدیرمک ایچون کیفیت حسابیه قاتمقدن قاجینه ماز . فقط بوده مذهبک کوکفی بالطالار : زیرا اجلفک تطبیقی ایله وظیفه نک پایلماسندن متولد نمونیت آراسنده بر فرقک موجودیتی ، بو ایکی حالک (هر ایکسندده تضمین ایدیلن بر میلان بولوندیغندن شکل اعتباریه ومجرد اولارق مائل اولمالرینه مقابل) اساس اعتباریه ، اجرای تأثیر ایدن میلانلرک باشقالی دولایسیله فرقلی اولدقلرینی افاده ایله مزمی ؟

فقط ، اخلاقی تفکرانک مقابل قطننده ، مطلق غایه بی بذاته خیر ، مفکوره ، کمال تصورلرینه ادخال اتمک ایسته نیلمشدر . تماماً روحی و افتکاری اولان بو کوروش ، هیچ اولمازسه قدما نرندده آرزوق اولکی نلق ایله بروعینی اولمقدن خالی قالماز. چونکه اولنرک نظرندده خیر اعلا عینی زمانده سعادتدر، قدما نک برایکی مفهوم آراسنده کی مناسبی نه طرزده تصور ایله دیکنی دائماً ایجه آ کلامق ممکن دکلدر. دیگر طرفدن قرون جدیده

فلسوفان زنده، بوتلیق، ماهیتده پک درین تغییرات وقوعبولمامقله برابر، دینی بر شکل آلیه؛ زیرا الله، حق هر شیدن اول نامتناهی ویا مطلق وارلق اولارق تعریف اولونسه بیله آنجق بزّه عشق الهام ایله دیک، یعنی عینی زمانده کمال مطلق وخیر مطلق اولدینی تقدیرده بزم حقیقی وکنیدیکندن موجود غایه من اولور. دیمک که خیر مطلقک بوتون آرزولری مزه کندینی جبراً قبول ایتدیرمه سی، ماهیت ذاتیه سی اعتباریله، بذاته وکنیدیکندن، صورت مطلقده ای وکامل اولدیندندر. فقط، بونی متعاقب، هر دورک فلسفه سنک پک مهم اولان بو مفهومی تعیین وتحدید ایله مکدن عاجز قالدیغنده هیچ شبهه یوقدر. بو مفهوم وارنک تمامی، دولعونلفی افاده ایله دیک، حلاله فقیر ومجرد اولارق قالیور. ده افضله سی وار، بعضاً بو مفهومی واضح قیلیمه جابالادچه اونی متناقض کوستره حکمزدن شبهه لریزه کامل اولان صورت مطلقده تماملشم اولاندر، خیر اولان تماماً تطمین ایدندر، بو مفهومک معین برهناسی اولق ایچون محدود اولارق، میلاندره ویا جنس لره وسکلره محصور اولارق واولره نسبتله تصور ایدیلر لری لازمدر.

رنهائی ومطابق غایه نیک قبول و دیگر لرینک آنجق اولک واسطه لری عد اولونماسی ممکن فرض اولونسه بیله، مادام که بو مطلق غایه نی تخصیص وتعیین اولونمش هر هاسکی بر فکرک ماوراسنده، غیر معین واقفکاری بر حد اولارق ترک ایتک لازم کله جکدر، اولک بزّه نه یاردیمی اولابیلیر؟ واقعه حیاتیزه استقامت ویرن مشخص غایه لرله بو مطلق غایه آراسنده بر مشترک مقیاس موجود اولما ییجه اومشخص غایه لرک سلسله مراتبی، بر قیمتلر نظامی تأیس ایچون بو مطلق غایه نه یارار؟ اوه تالی غایه لری تعیینه خدمت ایدمز، زیرا ا کروسيله بر غایه نی حصوله کتیرمه ویا استجلابه یارایان شی ایسه، بونهائی غایه به هانکی وسيله لرله یاقلاشایله جکزی بیامک ایچون اولک تالی غایه لرله وتالی غایه لرک یکدیگریله اولان مناسبترینک پشیندن معلوم اولماسی لازم کلیر، دیگر بر افاده ایله اخلاق علمنک پشیندن یاییلمش بولونمسی ایجاب ایدر. اساساً بوخیر اعلا تصوری، طبیعت اوزرنده طرز معیشتیمزی اداره به قیمت حکم لری مزه بر اساس تشکیل ایدره انسانی حیاتی مزی تنظیمه مساعد اولمقدن زیاده بر نوع سری اندیشه سنک وعملدن فراغت هوسی، طبیعت اوستون ویا یانچی بزوجود مطلق ایچنده استفرق تولیدینه یارار کبی کوزوکوبور. عملی ساحده اخلاقک بو طرزده تصوری، نظری ساحده بر تک مبدادن اعتباراً بوتون کائناتک تعلیلی تشبیرینه بکزر؛ عینی سبیدن حادثه لره وحیات تجربه سنه ایریشمکدن عاجزدر.

سببی شوکه ، حقیقتده ، بر خیر اعلا مفهومی ، هر شیدن اول بوتون معین آرزولرک ماوراسی تصوریدر ، بومفهوم ، غایه لرک سلسله مرآبندده صوگ حدی اشارت ایله مک شویله دورسون ، بالخاصه غیر معین اولدینی جهتله ، هر میلانی وهر حیاتی ضروری اولاراق محاط اولان واونک کنهی ماهیتده بولنانی افاده ایلر . بوکنه وجوهر سایه سنده آرزو ، هر نوع فعالیتاری تشویق ایده رک بلا توقف کندندن دوغاره ، طبقی حیاتک بالذات کندینی تشکیل ایدن حمله سایه سنده بلا توقف تکثر اتمه سی کبی ، بویله جه ، مفکوروی خیر ، بوتون دیگر غایه لری کندینه واسطه قیلان برنهائی غایه اولاجق یرده برنهائی حد و صوگ بر طمانینت تصور ایله مکنده کی امکانسزلفی تمثیل ایدر . دائماً کندینی آشوق طلبی اونده منکشف اولور ، احتمال اخلاقک صوگ سوزی ده بوطلبیدر .

*
**

لکن خیر مفهومه دائر تنقیدی تأملده ، اخلاقی قیمتاره اساس ویرله سنه تشبث ایچون بر دیگر (واحد ، فیضلی) طرز بلیرر . تنقیدی فلسفه نظرندده هر هاندکی بر بیلکینک تحلیلی بزه اونده مندیج اولان ضروری قوانین فکریه بی منکشف قیلدینی کبی ، عنعنوی اخلاق نظریاتنه کوره هر نه ایسته سه ک واراده ایله سه ده ک ضمناً بذاته خیری ایسته مکلکمز لازم کلدیکی کبی ، عینی صورتله اساسلی اخلاقی غایه لرک هر بر اراده نک وهر بر معقول آرزونک موجودیتی ایله مصادرده (پشیندن قبول) ایدیلمش بو موجودیت طرفندن تضمن اولونمش بولوندینی ادعا اولونابیلیر .

Etudes de morale positive عنوانلی اوقدر شایان دقت ورنکین اولان تدقیقارنده موسیو بولو ، بر غایه لر علمنک تمتع اولدینی بردستور اولاراق وضع ایده رایتمز ، هر نه اولورسه اولسون بوتون غایه لریمزک مشترک وسیله سی اولوق اعتباریله جمعیتک عالی قیمتتی اثبات ایله بور : هر نه ایسترسه ک ایستیه لم ، اوکا آنجق جمعیت ایچنده وجمعیت واسطه سیله ایریشه بیلیرمز ، دیمک که بویله جه ، جمعیتی اراده وارزو ایتمکله مکلف اولدیغمز عقلی بر صورتده اثبات ایدیلمش بولونویور . فقط غایه ایله وسیله آراسنده کی بو نسبت ، بزه ، دها درین اولان بر روحی و اخلاقی وتیره بی آنجق خارجی وسه نبولیک بر طرزده تمثیل ایدیور کبی کوزو کویور . احتمال قوتلی واینجه بر فکر محصولی اولان وسانکه کندیلکندن بر حسیات جدله وارن بوتحلیل اصولنی هم کینشله ته رک هم تصفیله

ایده رک تکرار لایق محکمند . معقول بر اراده ایله نه ایسترسه ایستیهیم ، یعنی اراده می (ویا فرضی اولارق اراده مک یرینه اقامه اولوناجق دیگر بر اراده می) تطمین مقتدر اولمق اعتباریله بر قیمتی حائر عد ایده رک نه می وضع ایدرسه می ایده می ، پوشینی آنجق بر ذی حیاتک فعالیت و میلانلری ایله نسبت حالنده اولارق دوشونورم : دیمک که ضمنی اولارق حیاتک قیمتی بویه جه وضع ایتمش اولورم . وینه عینی زمانده ، نوعما تعریفی ایله ، میلانک تطمین ایدیله سنک شایان آرزو ، میلانک ممانعته اوغراماسنک منطقه مخالف اولدیغنی وضع ایده رم ؛ یعنی بر قیمت ، یا خود بر نعمت و بر خیر اولمق اعتباریله سونجی و منفی بر قیمتی حائر اولمق اعتباریله ، یا خود بر شر اولارق اضطرابی وضع ایده رم . دیمک که حیاتک و حیانه مساعد اولان و اونی انکشاف ایترن هر شینک و یوانکشافک طبیعی علامتی اولارق سونجک مثبت قیمتی ، نظر عقیده اراده نک هر طلب و ادعاسنده بالفعل ادعا و تصدیق اولونمقده ، و مندیج بولونمقده در . یالکز بو تضمن آنجق عقلک حکمنده ظاهر اولدیغندن بوراده خاصه بنم اولان (ویا صیقی صیقی به فردی حادثه لر اولمق اعتباریله فردی) حیات ، سونج و یا اضطراب دکل بلکه صورت عمومیده آرزو لایان و اراده ایدن بر مخلوقک تصورینه مربوط اولمق اعتباریله حیات ، سونج و یا اضطراب موضوع بخندر . ایستراک حقیر بوجک ، ایسترا انسان موضوع بحث اولسون (دیگر شرایط معادل اولدیجی تقدیرده و قیمتلر آراسنده ممکن اولان تعاضلر قید احترازیسیله) اونک حیاتک و سونجک اضطرابنه و محوینه مرجح اولدیغنی تصور ایتمه مکملکم امکانسزدر . دیگر طرفدن ، شرایط سائرده معادلات شرطیله ، اک فضلہ سورن ، اک موازنه می ، اک معضل بناء علیه اک مشعور و اک سونجلی حیانه دها یوکسک قیمت عطف ایده رم ، یعنی بر نسیب اولارق بویه بر حیاتی اراده ایله رم .

حیاتی تصور ایده مدن و اراده ایله متساند اولارق ایسته مدن هر هانکی بر اراده می تصور ایده مدیکم کی ، واقعه ، هر هانکی بر شینی ده آنجق معشری حیاتک موجودیتی استلزام ایدن واسطه لرله و معشری حیاتک چرچیومه سی ایچنده طلب ایده بیلیم . جمعیتی ایسته مند ده تجربہ نک بکا الزم کوستردیجی و نوع بشر ایچون عادتا جوهرنده مندیج صابیلایان شرایط داخلنده حیاتی ایسته مکدر .

بویه جه هم حیانه هم جمعیه بر قیمت عطف ایدیجه ، جانلی مخلوقک و زمره نک اوصافه ؛ بو اوصافدن کرک حیانه کرک جمعیه استقرار ، دوام ، وحدت و استقلال بخش ایستدکاری تجربه ، علم و تأمل ایله ثابت اولانلره قیمت عطفندن امتناع ایده مم . بو اوصافک

هائیکیری اولدینی ، افلاطوندن بری صیق صیق اشارت ایدیلن بر موازات حالنده کی تقابلرله کوسترلشدن : عضوی باقیشدن ، همت ؛ روحی باقیشدن فردی تسمیه اولونان بوتون فضیلتلر ، و بونلر آراسنده ، کله نك کنیش معناسیله شجاعت (که ایسته مکده منانت و باطنی انسجامدن عبارتدر ، اولمز هیچ بر فعالیت فایه سنه ایریشه من) ؛ اجتماعی باقیشدن معشری نظامی و موازته بی ، زمره ایچنده دواملی بر وحدت آرزوسنی تأمین ایدن هرشی ، که بونلرک زبده سی ، شهه سز ، تساند و عدالت مفهوم لرنده مندجدر .

فقط ، هر قیمت مفهومک تحلیلی ده ایلری کورتوره رک ، احتمال اونک انک صمیمی محر افنده بر نهائی قیمت بولمق ممکندر ، بده قیمتلی تمیز ایلمک وساده جه اولنری تمیز ایله دیکمزدن دولایی اراده اتمک قابلیتدر : بالذات عقلک قیمتدر ، موسیو برونشویفک ددیگی کی عقلی وجدانک *Conscience intellectuelle* قیمتدر ، نه نظری نه عملی ساحده ، اولمز و اونک فوقنده هیچ بر حکمک وضعی ممکن دکلدنر . دوشوندمکی ، شعور صاحبی اولدقی ، عقلی بر وضعیت آلدقی عینی زمانده تفکره انک یوکسک پایه بی عطف اتمش اولورز ، زیرا تفکر هر شرفلی پایه نك منبعدر . « آرتق دوشوندمک ایسترم » تمیزی مقدسانه انک بویوک تجاوزدر ، عینی زمانده بشری نومیدنک صولک حدیدر : زیرا بونی تمی ایدن شبه یوق که اضطرابلریمزک زوالیله برابر بوتون وارلنک زوالنی ، هر شیئک محوی ، هر شیئک قیمتدن سقوطنی تمی ایدیور ؛ بر فکر شعله سی باقی قالدقجه دنیا ده قیمتلر وارد و براخلاق وارد ؛ فکر سوندیمی ، هرشی ده ، برابرجه ، تام برفرقسرتق *indifference* ایچنده سوز : « انسان کنینی اولدورمندن ده اصیلدر ، چونکه اولدیکنی بیلر - عقلک قیمتی ایله برابر بوتون یوکسک معنوی فعالیتلرک ، علمک ، صنعتک ، فلسفه نك ، دینک قیمتی ده معطادر ، بونلری بیلمه مک ویا آ کلامق ممکندر ، فقط ماهیتلری و غایه لری اعتباریله دوشونوب پایه و شرفنی تسلیم اتمه مک امکانسزدر .

نظری حقیقت کی اخلاقی حقیقی آرایان عقل صولک تحلیله نهائی قیمت اولاراق کنینه مصادف اولونجه ، اخلاقک محتوائی تشکیل ایدن ساحه بی استکشاف ایده رکن نقطه حرکتنه ، بالذات صورتنه ، اساسی خیر اراده سنه تکرار واصل اولور . بویله جه کنندی مختاریتی شعورنی اذراک ایدره ، یا خود شوافاده طرزنی ترجیح اولونورسه دییه بیلر که عقل حریت اولمق اعتباریله کنینی بیلر . و آرتق اوزمان نظرنده انک یوکسک تقدیره لایق کوزوکن شی انک قیمتلی اثرلری ، قانایلمش محصوللری دکل بلدکه بالذات کنندی

جهدی، قدرتنک نامحدودلنی وحریتک صافیتی در؛ یعنی عقلک نیتی، صمیمیتی، وعقل اراده‌سی قیمت ومزیت اعلائی حائردرلر.

بوشری غایله‌ر جدلی سسایه‌سنده هر کونکی عملی حیاتک بوتون مشخص مسئله‌لرینی پیشیندن وبر دفعه‌یه مخصوص اولارق حل ایتمک امکانشز اولدینی آشکاردر: بومسئله‌لری کندی کار وضررینه قبول ایتمک، اونلرک قاریشقیلغنی ازاله ایتمک ویا حل ایلمک بالذات حیاتک ووجدانک وظیفه‌سینی و شأنیته‌نی تشکیل ایدر. عینی صورته، نظری ساحده ذهنک عمومی مبدألری اونی حقیقت بوللرنده محافظه وسوق ایدرلر، فقط سنی حالنده علمی فعالیتک بیکلرجه بوقلامالرینی؛ بیتمز توکنمز مشکلاتی وضروری کشف‌لرینی رفع والفا ایتملر. فقط بونلری کشف ایدن تحلیل عینی زمانده قابا طاسسلاق بر تصنیف یاپار وعمومی برسلسله صراتبک آنا خطلرینی بزه احضار ایلر. باشقه یرده اولدینی کی بورادهده سلسله وجود سلسله معرفتک عکسیدر: ایلمک نظرده کوزوکوب اخلاقی جدله اک آز آلیشقین کوزلره بیله کندیلرینی عرض ایدنلر قیمتک اک آشاغی درجه‌لریدر؛ آنجق روحک درین بررؤیته، دهامدقق ومصر برتأمله، دهاصیل براندیشه‌یه کندیلرینی افشا ایدنلر (دیگر قیمتلرک حکمت وجودی اولدقلرندن) ماهیتلرینک اصیلکی ایله اونلره تفوق ایدرلر.

*
**

اوجونجی برباقیشدن بشری غایله‌رک مقایسه‌سنه توسلی اولونورسه بومقایسه‌نک دهامدقی بر اهمیت اولور کی کوزوکویور. بونقطة نظر خاص معناسیله علمک هر زمان قوللاندینی اصولره دهامدقیلر. بشریات علملرینک و تاریخک آیدینلغنی آلتنده بشری غایله‌لری بروحدندن اعتباراً یکدیگرنندن منطقی اولارق چیقان برطرزده دکل بلکه تکامللری اعتباریله، تاریخک جریاننده طبیعی برنظام حالنده انکشاف ایدوب عکسنه دونه‌سی ممکن اولمایان برترقی حالنده مطالعه‌یه تشبث ایلمک ممکندر.

بدایه، تاریخک هنوز بزه قطعی وثیقه‌لر عرض ایلمدیگی یرده بشری غایله‌رک هانکی عقلی وتیره‌لره یکدیگرنی تهیید واستلزام ایله دکارینی بزه کوسترین حیاتیات وروحیاتدر. مادام که هر حیات، کنهی اعتباریله میلاندر ومادام که میلانله مساعد وغیر مساعداولانک، خیر ایله شرک تقریقی بایریبور، اوحالده ایلمک قیمتلر (بوتون دیگرلرینک مادی وغریبی

مسندی اولان) حیاتی قیمت لدر ؛ شبه یوق که حیوانلق بوندن ایلری کیشمز . فقط حیات تمادی وانتقال ایله فرد بشر زمزه سندن آریلاز (بوزمه ایستر توته ملی قلان ، ایستر معنای خاصیه عانه اولسون دائماً آز چوق عینی قاندن کله تصوری واردر) . ابتدائی اخلاقی علاقه لر فردی حیاتک وزمه نک کیلدر ، بونلر آنجق متقابل نسبتلرینه نظراً ، صیرا ایله یکدیگرینه مستند ویا تابع اولدقلرینه کوره تعریف اولونورلر ؛ زیرا منشأ لدره معشرک فرددن طلبلری نه قدر امرانه و تفرعات اعتباریه دقیق اولسه ده ، ینه بوجبوریتلرک خارجنده (نه قدر دار اولسه ده) ینه فرده براسقلال و ذاتی تشبث ساحه سی براقیلمش اولوق لازم کایر ؛ ایشته حق حسنک و حریتک اخلاقی قیمتک ایلك ایشینی بو ساحه ده بلر مش اولمالیدر . صوکر ا اجتماعی حیات و شخصی حیات شبه سز تدریجاً دائماً یکدیگریه متناسباً تخلف ایشمش ، کینشله مش ، تشکیلات قازا مش لدر . نهایت ، بر درجه ایلریده ، حیات عینی زمانده روحی و عالمشمول اولان کهنی ادراک ایدهر ، دینی ، بدیعی ، علمی حیات اولور .

یکدیگرینه ارجاع و یکدیگر نندن تعلیل ایدیه مه مکله برابر عملی حیاتک مقوله لر ی ماهیتنده اولان بو اساسلی قیمتلر یکدیگرینی تقیید ایدهر لر ، برسلسله صراتب حالنده نظامه تابعدرلر ؛ ا کرایلك قیمتلر اولماسه بدی صوکه تعریف اولونانلر موجودیتلرینی ممکن قیلان شرائطی اله ایتمه مش اولور لدر ی ، بونکله برابر بوضوکنجیلر اولکیلرک حکمت وجودی ، اوللری محق کویسترن سبب ماهیتنده کوزو کورلر ، سلسله نک دیگر اوجنده اخلاقیلیغک صورتی تشکیمل ایدهر لر و اخلاقیلیغک مائزمه ابتدائی سهی ماهیتنده اولان محض حیاته و میلانه تقابل ایلر لر . بویه جه غیر متجانس بر حدلر سلسله سی اله ایدیلش اولور . بونلر قارشیاقلی بر تابعیت ویا استقلال صیراسنه کوره تصنیف ایدلشلر در ، طبق اوکوست قوتنک سلسله صراتبه تابع علوم اصلیه سی کبی : ایلك مسلم اولان قیمتلر صوکر ا کلنلرک امکانی و تحقیقی شرطی کیدر لر ، بالمقابله صوکر ا کلنلر ده کندیلرینه تقدم ایشمش اولانلری برسوق طبیعی شکلندن عقلی شکله کچیره ن مبدألری کتیر لر لر . اساساً ایلك نظرده بوراده کی سلسله درجات قوتنک علوم درجه لرینک عکسنه اولارق تأسس ایدر کوزو کور . زیرا بیلگی دکل عمل موضوع بحددر ، بشری غایه لر اک مشخصدن اک مجرده دوضو چیقان قاتلر تشکیمل ایدهر کیدر لر . فقط ، ده ا یاقیندن باقنجه بونک ظواهر دن عبارت اولدینی آ کلاشیلیر : زیرا ، اولاه حس ایتدیرمه

چالیشدیغمز کی شعور، حیات ایچنده مبهم بر حالده پشیندن معطا بولونمقده در؛ فقط ثانیاً، وبالخاصه شووارکه معنوی وغیر شخصی دینیلن غابهلرک، بشری معیشتی سوق و اداره ایتمه لری ایجاب ایتمیکلی. زمان، مجردات حالنده دکل بلکه صوکه درجه مشخص بر حیات روحیه (شاعر، عالم، ولی حیاتی) اولارق مطالعه ای دیله لری لازمدر. بوحیات صار دینی وآش دینی بسیط عضوی حیاته نظراً صوکه درجه معضل، متنوع وزنکیندر.

فقط بویوکه قیمت مقوله لری بر کره تشکیل و تعریف اولونمجه، بو عملیه نیک معقولیتی بال تجربه کوسترمک موضوع بحث اولور. بر اخلاق، نیچنیک دستورینه نظراً، بر قیمتلر لو حسیدر، بشریتک اخلاقی تکاملی ده، احواله کوره، بولوحه لرک گاه بردنبره آلت اوست ای دیله سی، گاه یاواشجه تعدیلیدر. شبهه یوق که بویوکه بشری غایلهر آشخی یوقاری دائمی اولارق قایلرلر، چونکه اونلر بزم طبیعتمزک ایجابیدرلر، مع مافیله بونلر دینی ویا فلسفی، ویا محض اخلاقی مختلف مفکوروی تصورلر حالنده درلودرلو انکشاف ایله مش، استقامت آلمش، ترکیبلر یایمش، یکدیگرینه تابعیتلر وجوده کتیرمشدرلر. اونلری آنجق تاریخ منهنه سنده مواجهه لندیرمک ونسبی قیمت و مشروعتیلرینی تعیین ایله مک ممکن اولور. بوندن صوکه را یایلاجق برایش قایلر: منحصرأ اخلاقی حیات باقیشدن «وجدانک ترقیلری» تاریخی یازمق. اگر هر اخلاقی تلقینک، زماننده هانکی مشکلاته، هانکی وجدان اشیا قته، هانکی وسوسه لره تقابل ایله دیکی ایضاح اولونسه یدی، خلاصه هانکی باطنی حیات ویا اجتماعی عمل مسئله سته بر چاره حل کتیردیکی کوستریسه یدی او اخلاقی تصور عقلاً مشروع و محق عد اولنه بیلیردی. بو نقطه نظر دن اخلاقی قیمتلرک، ناصل ظلمتاری، باطل اعتقادلری، اولجه جاری اولان دهاقابا بر اخلاقک منطقسز لقلرینی دفع وازاله ایله دکاری، بواسکیلردن دهازنکین، دهانسجاملی ودهادرین بر حیات مفکوره سی وجوده کتیرمک اوزره اونلری تنظیم ایدرکن نلری حذف و تصحیح وبالخاصه نلری محافظه ایله دکاری کوستریله رک اثباتی یایلمش اولور. علم یکپاره اولارق و قبل طرزده تشکل ایتمز، بلکه کنهی اعتباریله تجربی عقل ویا عقلیشمش تجربه در؛ عینی صورتله، اخلاقده بر اصلاح حاجی ویا بر فیلسوفک فکرندن ویا قلبندن تماماً یایلمش اولارق چیقماز، برهنده دعواسی کی تعلیل اولوناماز، بر شرکی انشا ای دیله مز؛ اخلاق دائماً مادی، روحی و اجتماعی نوعلردن و خارق العاده معضل ماهیتده ضرورتلر مجموعه سنک تابعی آلتنده بولونور، بو حقیقی شدتله تنویر ایتمش اولمق اجتماعیات مکتبک مزیتنی تشکیل ایدهر:

« كيف مايشاء براخلاق تأسيس اولونماز » . فقط بالمقابله اجتماعيات مكتبتك كورمه ديكي ويا اهميتنى آز تقدير ايلديكي برنقطه واردر : اخلاقى حياتلرينك معطالرى ويا كنديلرينه انتقال ايتمش اولان مفكوره اوزرينه ، اونلرى متادياً تصفيه ايدهرك ، عقيليشديره رك ، يكديكيرينه نظراً تنظيم ايليه رك عكس تاثيرده بولنان روحوكلرك بطى وجانلى سعي . اخلاقى قيلمك صورتك بزه كوره نه اولديغى ، اوفى بيطرفلق وعموميت وضعيتك تشكيل ايله ديكنى سويلهك . ايمدى خاصه اخلاقى اولان بوراده ، آز چوق تامللى ، آز چوق قوتلى اولارق بوتون يوكسك مدنيتلرك تاريخى امتدادنجه اثرى اظهار ايتكده كورولويور ؛ برقيمتلر نظام اخلاقيسى بوتقيدى تجربه واستحادن كنججه ، باطل ويا نيقى نقض ايدن نتيجه لره واصل اولمق سزبن قاعده حالته افراغ ايدلر كك مستعد كوزوكونجه ؛ ياخود ديكر برافاده ايله ، معيشتك عمومى ودواملى قانونى اولارق اراده ايديله بيليرسه ؛ بوندن باشقه حياتمى اوزرلرينه قوردنمىز ديكر قاعده لرله تاليف اولونه بيلير واونلرله بويوك بعضى انسجاملى مبدائلر حالنده توحيد ايديله بيليرسه بوقيمتلر نظام اخلاقيسى مشروعتنى اثبات ايله مش عد اولنه بيلير . بونقطه دهده اخلاقى قيمتلرك اعمالى وحيثتكم تحققيقى علمى نظريه لره مشاهدرد : تجربه وتاريخك آيدنلغنده وقوعه كلن برعقلى صميميت وتنفيد ايشيدرد .

بويله جه ، بشريتكم اخلاقى تكاملى ائناسنده ، اونك ترسيم ايله ديكي منحنيتكم هر نقطه سنده اخلاقى مفكوره ايكي قوتلر سلسله سنك محصله سى كبي كوزو كويور : برطرفدن ، اونك واقعايدن عبارت معطالرى ، عنعنلرى ، اجتماعى مكتسباتى تمثيل ايده نلر (بونلر هرشيدن اول محافظه كار قوتلردر) ؛ وديكر طرفدن ايستريكى فردى ومعشرى حيات شرائطنه تقابل ايدن بىك اشتياقلىر افاده ايله دكلى جهته ، ايستر كنديله وفاق واتحاد حالنده بولونمق احتياجه ، تنقيد جهدينه وعقليت لزومه ترجمان اولدقلىرندن دولابى تجدد واصلاخات مبدائلرى اولارق احراى تاثير ايدن قوتلر . (بونقطه نظرندن عقلى اولمق ، كنديله وفاق واتحاد حالنده بولونمق احتياجى علمى حقيقت ايچون اولدينى درجه ده اخلاقى حقيقت ايچون ده اساسلى اهميتى حازر كوزو كويور) . اجتماعى عنصرلره محافظه كار قوتلر اولمق اعتباريله متفوق براهميت عطف ايله مك ممكّن ايسه ده ، بالمقابله شخصك وعقلك ، يعنى حكاكه نك شعور لوفعاليتك حصه سى اخلاقى تجدد ايشنده اساسلى اهميتى حازر كورولمكده در . زمانلرك ومكانلرك تنوعى كبي اجتماعى قوتلر متحول اولاييلير لرسه ده بوتون بشريتكم وحيد وغير شخصى اولان استقامتى ، مشترك سياسى تجدد قوتلرنده ترسيم ايله مليدر .

اساساً اخلاقی قاعدہ لک بوتقید و تاریخ تجربہ سنہ معروض قیلما سنک ، بشریتک بر خط اوزرنده ، منتظم و بشیندن مؤمن بر طرزده ترقیسی فکرینک قبولنه اصلاً متوقف اولمادیفی آشکاردر . هریدن زیاده اخلاقده ، ضعفلی و وظیفه اهمالری ، آنی او یانمالری و نا مأمول جمله لری ایله مضوی حربی ، حسابہ قائم لازمدر . هیچ برشی ، (حق بر کون اولکی خیال خامک تحقیقی یا خود واقعه لک بر مجرد بلانی تقلیداً تنظیمی بیله) اولک ایچون مقدر ویا مجتمع دکادر . - شوراسی ده مسلمدر که ، مادام که بوراده اخلاقی قیمت لک عقلی بر تحقیقی *véritation* موضوع بحثدر ، اولخالده بو اخلاقی قیمت لک بشر کتله سنہ تطبیقده کی کثرت ویا امنیت ویا قطعیت مسئله سی یوقدر : بوراده بر صرف و اخلاق تاریخی دکل بلکه عرفلر و اخلاقه دائر تصور لر تاریخی ، بشری مفکوره نک بر تاریخی موضوع بحثدر . ایمدی ، واقعه لک آیدینلغنده باقار ساق ، بو مفکوره نک کیت کیده آرتان بر طرزده عقلیشدیکی (بو و تیره نک سر حله لری بوراده ترسیم اتمک ممکن اولمامقله برابر) احتماله قریب کوزو کویور .

مثلاً تعاقب ادوارده اخلاقی قیمت لری کیت کیده فضله تعمیم ایله مک تمایلنک بلیدیکی ظن اولونابیلیر [۱] اقربا ، وطنداش لر ، عرقداش لر حقنده « ای » عد اولونان بر طرز حرکت ، آرزوق بر مدت صور کرا بو محدود دائره دن اوتیه توسع اتمکدن ، دها واسع بر طرزده انتشار اتمکدن ، عمومیشمکدن خالی قالاماز . خریستیانلغک کتیردیکی ای خبر اساس اعتباریله « همجنسز » مفهومی جنس بشرک حدود لرینه قدر کینشله تمکدن عبارت اولمامشیدر ؟ ایشته مواجه لرنده کندی مزی مکلف حس ایله دیکمز کیمسه لک دائره سی یا واش یا واش کینشله تن شی اخلاقی مفهوم لک بو انتشار قوتیدر ، اوصورتله که بوقوتده بر نوع منطق مند مجرد کی کوزو کویور . - ینه اوله کوزو کویور که باشلانغیجده بعضی کزیده روحلر طرفندن رسم کشادی یا پیلان بر اخلاقی مکلفیت یا واش یا واش ، ینه بر نوع منطق ایله دها فضله مقدارده انسانلر طرفندن قبول اولونویور ، بو اخلاقی مکلفیت معشری وجدانک عناصر مرکبه سندن اولدیفی نسبتده یکی بر منظره عرض ایدیور : پدایتده ساده جه شخصی بر امر ، خیری ایسته ین اراده نک اجتماعی زجر دن مستقل اولان بر عنایت اثری ایکن یا واش یا واش افکار عمومیه اونی تقویه ، طلب ایدیور ، عرف جبراً قبول ایتدیریور ، نهایت قانون مؤیده لری وضع ایله بور ؛ خبر و شفقت ساحه سندن عدالت

ساحه سنه ، محض اخلاق ساحه سندن حقوق ساحه سنه کچور . علمی حقیقت ده عینی طرزده نوعما قاتیلاشیر ، لابوراتواردن مکتبه کچر .

عینی صورته اخلاقی فکرلرک ، یکی وضعیتلر قارشیدینده بلیرمه لرنده ویا متروک قالمالرنده اجرای تأثیر ایدن عقلی و تیره لر کوروله بیلیر ، وجدانک اک کیزلی طرفلرنده فعال اولان بونلر بر درجه یه قدر قابل انبندرلر . زمان و عرف ایله مؤسس بولان افتراق و تحوللرک آئینده ، وجدان ، بر نوع اخلاقی تجرید ایله یاواش یاواش اساسلی عینیتلری کشف ایدر ؛ قاست ، صنف ، عرق فرقلری و امتیازلری بو صورته تزلزل ایدر . مساواتچی وده موقرات اولان عدالت فکرینک اخلاقی تصورلرک الک عقلیسی *intellectuelle* اولدینی اکثریا سوبله نمشدر . اکر بودوغرو ایسه ، عدالت فکرینک اخلاقی تکاملده متزاید اولان نفوقی بو تکاملک عقلی بر استقامتی حائر اولدیفته بزى نأمین ایدر و بر دلیل قیمتی اکتساب ایلر . « عینی فعل ایچون ، عینی قاعده لرک بوتون فردلره تطبیق اولونماسی » ؛ « اساس اعتباریه مشابه بوتون وقعه لرده عینی قاعده لرک تطبیق اولونماسی » ؛ ایشته بوا یکی عدالت دستورینک وجودی مضاعف بر تجرید و تیره سنک تحقنه متوققدر .

عینی صورته ، تنازع و وظائف مسئله لری ایله مشغول منفکرده اولدینی کبی حقوق شناسده ده اوقدر فعال اولان اخلاقی تجرید ، بشریته فعللرک ، فردلرک ، زمره لرک طوبدن تحسین و تقییحندن یاواش یاواش یوز چور تیر . کیت کیده فضله تفریقار یابیلیر ، مشترکاً کورولون برایشده مسئولیتلر اولچولور ، ساده حقوقک دکل اخلاقک ده مؤیده لری معشری ایکن کیت کیده دهها زیاده منحصرأ شخصی اولورلر ؛ فرد مملکتنک ، زمره سنک ، عالمه سنک قباحترلره کیت کیده دهها آز معنا متساند عد اولونور . فردده بیله آرتق باشلانغیجده کی اصیل نیت ، ویا ایفا ایدیش خدمتک پارلاقانی ، حتی دیگر جهندن اظهار اولونان فضیلتلر محقق قباحتره ، قصورله کوز یومولماسی ایجاب ایتدیرمز ؛ عامه یی علاقه دار ایدن ایشلرده بولان آدم ایله خصوصی یاشایان آدم ، مأمور ، محرر آیرد ایدیلیر ، بو فعالیتلردن هربری خصوصی مکلفیتلری و حقوقی حائر اولوق اعتباریه مجرد بر طرزده دیگر لرندن تمیز اولونور . بر فعل بیله طوبدن تقییح ویا تحسین اولونماز ، تحلیللر یابیلیر ، نکته لر کوزه تیلیر ، نیت ایله عاقبت بر برندن تفریق اولونور ؛ مثالک ، تربیه نک ، حاکم اولان رأیلرک اتخاذ ایدیش اولان قرار اوزرینه تضییعی اولچمهک تشبث اولونور ؛ فطک نتیجه لری آراسنده دوغرودن دوغروه تخمین و مراد ایدیش ویا ایدلسی ممکن اولانلره

آز چوق تصادفی وقوعات ؛ محقق ، محتمل ویا ساده جه ممکن عواقب تدقیق اولونور وهر یرفردک کرک کندنی کرک غیرى تهلسکه به صوقق وبرماجرايه آتلمق حق اولچولمک ایسته نیر . - بوتون بو جهتلردن ذهنی تکامل ، روحی حادثه لره نفوذ ، علمی واجتماعی بیلکی اخلاق اینجالیکنک ، وجدان ترقیسنک لازم غیرمفارق کوزو کویور ؛ بو عاملر ، خاصة عقلی برتقدیره ویا دلیلله متحمل اولدقلری نسبتده ، بو عینی وصفی ، تلقین ایله دکلری ویا امکان دائره سنه صوقدقلری اخلاقی حکمکله انتقال ایتدیریور کیدرلر .

خلاصه علم کبی ، صنعت کبی ، ذهنک بوتون ایشلری کبی اخلاق ده ، ترقی ایدرکن کندیسندکی بعضی عنصرلردن قورتولمغه توجه ایدیور .

بو عنصرلری تمین ایچون « اجتماعی اولان عنصرلره دیمک دوغرو اولمازه بلنکه » یالکنز اجتماعی واخباری اولان ، تماماً محلی وتاریحاً معین احوال وشرايطه ویا اعتیادلره باغلی بولان « عنصرلر دیمه لیدره . اخلاق همدها عالمشمول همدها شخصی ، عقله ده دوغورون دوغرویه مستند وفاعلک سربستجه تقدیرینه بلاواسطه توجه ایدر برشکل آیور کیدر . شبهه یوق ، عقلر ودورلر هنوز اخلاقه متنوع رنگار ویرمکده در ویرمکه دائماً آزچوق دوام ایدر جکدر : دینلر بو خصوصیتلرک باشلیجه محافظی اولان عنصرلردر . فقط بورنک تنوعلری آلتنده ، عنصرلرک تعاقبنده محض بشری ، وعقلک وحدتی حائر بر اخلاق حقیقه یوغورولویور ومیدانه چیقیور کیدر . بو عقلی اخلاق عالمشمول بر صورتده تطبیق اولونما یورسده هر کس حین حاجتده اونک دستورلرینه مراجعت ایله یور ، بسفیل وموته تی بر ایرماغک تحدید ایله دیکی عدالت ا دن بحث ایدرلر ، بو حقیقت اولنلرک زماننده نرم کندن دها فضله قابل مشاهده وتحقیق ایدی واساسلی قیمتلر لوحه سی ، اخلاقی تقدیرک (تقویمک Appreciation) عمومی مبدألری ایچون اولمقدن زیاده حقوقک اوافق تفرعاتی ایچون جاریدر . بو عقلی اخلاق ، کندی شعورینی الدهه ایله مکه موفق اولدینی نسبتده ، تأمیناتی کندنده بولور اولجه کلش اولانلرک تقدیری مقیاسینی ده احضار ایدر :

دنیا اقبیاره لاه کون وهرده بو کس لیر

ایشته بوروحله وبونوعدن بر اصول ایله درکه اخلاقی قیمتلرک تنقیدی بر تاریخی اولنلرک عقلاً مشروعتنک اثباته معادل کوزو که بیلیر .

*
* *

مختلف غایه‌لریمیزک بر نظریه‌سفی تشکیل ایتمک ایچون قوللانیلان بوصولک ایکی اصولک آنجق مبدألرینی طاسلاق حالنده چیزدیکمیزی سویله‌مکه حاجت یوقدر . عجا بوایکی اصول آراسنده ، نتیجه‌لری اعتباریله ، توافق وارمیدر ؟ بزه ، هیچ اولمازسه اساسلی نقطه‌لرده ، بوتوافق موجود کوزو کویور . بوندن دولایی بوصوللری بکدی بکرینک متممی عدایله‌مک ممکندر ، چونکه بولردن برنجیسی هم عقلی هم روحی برتحلیلدر ، ایکنه‌جیسی ده برنجینک حیات وتاریخ واسطه‌سیله تحقیقیدر . هر حالده هر ایکیسی ده روح بشرک الک عمومی والک درین ایسته‌کارینی ، بتون دیکر خصوصی آرزولریمیزک مقیاسی ومشروعیت سببی اولان دیله‌کارینی نظر عقلمه تبارز ایتدیرمکه یارار . بوایکی اصول ، بر نتیجه‌یه ایریشه بیلدکاری نسبتنده (اگر بوایکی کله‌نک یان یانه کتیرله‌سی امکانسز اولماسه‌یدی) بر نوع طبیعتی شکل‌جیلک *Formalisme naturaliste* مذهبی تأسیس ایدیلش اولوردی؛ یعنی شخصی حیاتده وبشریتک تکاملنده صانکه تنظیم ایدیچی صورتلرک (شکللرک) توالی ایدن قانلری منکشف اولوردی . وجودک معدوم اولماسی ممکندر؛ فقط اگر هر موجودکنهی اعتباریله فعالیت ایسه وجودی اراده ایتمکدن ، یعنی میلانلره مالک اولمقدن خالی قالماز ؛ میلان ایسه شعور وفکر دیمک ایسه تفکری ایسته‌مکدن امتناع ایده‌من . دیمک که حیات ، شعور ، تفکر ، ایسته‌ک رو حیات اعتباریله غیر قابل تفریق و آزچوق یکدی بکرینی متضمن اولدقلرندن (زمان زمان اونوتماض ویا انکار اتمه‌من ممکن اولان فقط ضمناً ایسته‌مه‌من امکانسز بولنان) نهائی مفکوره اعظمی حیات وتفکرک موجود ایتدیر؛ نهائی مفکوره نهم فردی حیاتمک وفکریمک دکل بلکه (حکم ایدن غیر شخصی عقل اولدیغندن و نهم فردیم ایچون دوغرو اولان شی دیگر هر هانکی بر فرد ایچون دوغرو اولدیغندن) صورت عمومی‌ده حیات وتفکرک ظرفیدر . سوق طبیعی اولا سویله سویله یور کیدر : کندی حسابکه یا شا ودوشون ؛ فقط ، بیلپورز ، فردک سوق طبیعیسی بیله عالشمول حیاتک جریانندن متأثردر ، صانکه او حیاتک سطحنده برپوروشوق کیدر . دیمک که اساسلی ایکی امر اخلاقی شودر : حیات اولسون ، فکر اولسون ! بولر یکدی بکرینی مستلزمدر ، بکدی بکریله متوازندرلر ؛ اولردن شو امر ، نتیجه اولارق چیقار : نفسکده وخارجکده حیاتی وفکری ممکن قیل ؛ انسان اول ؛ عادل اول ، نفسکده واطرافکده ، عمومیتلری صیراسنی کوزه‌تهرک عمومی‌غایه‌لره خادم اول !

III

دیمک که انسانک عمومی غایه‌لری حقیقده کله‌نک دار ومثبت معناسیله بر علم دکلسه‌ده

هیچ اولمازسه بو عمومی غایه لری مشروع کوستن عقلی بر نظریه ممکندر ، بدیهیدر که بو نظریه قبلی اولماز ، چونکه میلانلریمیزک تنوعی ، تکامللرنده کی مرحله لر و معضلیت ، ایچنده انکشاف ایله دکلری اجتماعی مناسباتک مختلف اولماسی ، بوتون بونلر اختیاری مطالعه لردر ؛ فقط هیچ اولمازسه بو معطالری تکامل ایتدیرن شرائطک و باطنی قوتلرک محض تأملی ، یعنی کله نک یکانه شایان قبول معناسیله عقلی برحالی یا سیلابیلر .

بشریت بعضی قیمتلری طانیور ، تصدیق ایدیور . بونلر نه عندیدرلر ، نه ده ساده جه اجتماعی و خارجی تصدیقلردن عبارتدرلر . عقل سلیمه مالک آدامک ذهنده بویوک منطق مبدألر ویا ایلك مقوله لر حاضر و مؤثر بولندقلری کبی بو غیر شخصی قیمت حکملری ده هر ناموسلی آدامک وجداننده حاضر و مؤثردرلر ؛ بونلر اخلاقی حقیقتلر اولارق ظاهر اولورلر . اوللری حیاتک مختلف احوال و شرائطنه تطبیق ایله مک ، نتایجنی ممکن اولدینی قدر اوزاقلرده تعقیب ایله مک ، احواله کوره ناصل یکدیگری نی تأیید ایتدکلرینی ویا نقض ایدر کوزو دکلرینی تدقیق ایله مک اخلاق متفکرینک وظیفه سیدر . هر حالده بو اخلاقی قیمتلر بزم ساده جه اختیاری ترجیحلریمزدن متمایزدرلر ؛ اختیاری ترجیحلرک بر قوت و بر شدتی واردر ، قیمت ایسه آنجق بو غیر شخصی عمل دستورلرنده در ؛ اختیاری ترجیحلر ساده جه شعور واقعه لری اولارق کندیلرینی عرض ایدرلر ؛ اخلاقی قیمتلر ایسه کندیلرینی واجب اولارق جبرأ قبول ایتدیررلر . اوللری معشرک او امرینه بالضروره مطابق ویا جمعیتک محصولی عدایدوب اجتماعی تسمیه ایتمه ملیدر ، بلکه اولره « غیر شخصی » وصفی ویرمه لیدر ، زیرا بم ایچون اولدینی قدر هر هانکی بر ذی عقل مخلوق ایچونده قبوله شایان و مرعیقی واجب اولارق ظاهردرلر . بو غیر شخصی حکملر ، هر حقیقت حکمی کبی ، بر مکلفیتی ، حقیقتی طانیق واونی انکار ایدرک کندیمیزی تکذیب ایتمه مک مکلفیتی ، احتوا ایدرلر . بونک اخلاقی ساحه ده کی معناسی « حکملاک تصدیق ایله دیکی قیحق انکار ایتمه مک ، وضع ایتدکلری ترجیح نظامنه کوره ترجیح ایله مک » مکلفیتیدر . فقط ، اوزمان ، بو غیر شخصی حکملاک هپسی قابا غریزه لریمزه ، اک کور واک حیوانی میلانلریمزه قارشی کلدکلری نسبتده ، چیفته وحق متعدد صفحه لری اولان بندکمزده ، نفسک نفسه قارشی مجادله سی باشلار ، بو حکملر برر وظیفه اولارق کوزو کورلر .

بونی دیمک اخلاق عمومی قانونله رعایتدن ، بر امرک اجر اسندن ، یکنسق و مجرد بر مفکوره یه توفیق حرکتدن عبارت اولدینی سویله مکمیدر ؛ شبه سزه خایر . چونکه مادام که

اخلاق قانونرینی منحصرآ و جمعیت اولق اعتباریله جمعیت اوزرینه تأسیس اتمه یورز و اونلرک اساسنی حد ذاتنده محق کوز و کدکاری جهته جمعیت طرفندن قبوله شایان قیلان سبیلرده (بونلر مدرک اولسون، اولماسون) کورویورز، بوقانونلرک حقیقی منبعک خارجهزده دکل بلکه بزده کائن اولانک ائک صمیمی جهنده بولوندیغنی انبانه حاجت یوقدر: اخلاق امر مختاریتدر. - ینه شبهه سزه، خایر، چونکه احتراصلریمزک، خودکاملغمزک حیوانلغمزک مقاومتنی قیرمق لازم. اخلاقی قیمتلر بونلره قارشنی مظفر و یا مغلوب اولدیمی، احداث ایتدکاری اعتیادلر، اوپاندیردقلری حسیات (باطنی سکون و اندیشه و ذهنی شورش) ایله سینمز ایزلر بر اقبیرلر و بویله جه بزم کندیمز طرفندن یاواش یاواش یوغور و لماصنر خادمدرلر. انسان اصلا کندینه ساده جه معطا دکلدن، بلکه انسانک وظیفه سی شورش و آنارشنی آئندن کندینی فتح ایتک، کندینی یا بقی، توحید ایله مکدر. بز آز چوق کندنی انامزک صانعی بز: ایشلرکن مؤسس و اعتراضدن مصون براخلاق مبدائی تطبیق ایله مکدن باشقه برشی یا پادیمز احوالده بیله بر جهنده بولونویورز، نوعما شخصمزی انشا ایدیورز. - فقط ینه و باخاصه خایر، چونکه اخلاقی حیاتده هرشی وجدان مسئله سیدر: هر موازنه و تأمل معادل حقیقیسی اولمایان بر مسئله وضع ایدر، دیگر برینه ارجاع قابل اولمایان بروقه تشکیل ایدر. بوندن دولایی اخلاق ده، علم کی، متمادی تجدددر: یکی احوال و شرائطه اسکی قاعده لرک انطباق ایتدیریله سی، مختلف عمده لرک ترکیبی، اونلرک هر برینه عاند اولان اهمیتک باشقه جه تقدیری؟ بعضاًده باطنی شدتلی بحران، هدایت یولنی بولمق، حقیقی معنوی اختلال: علمی عقل قدر و جدانک مالک بولندیغنی بو اوریژینالیتینی و بوغیر قابل ضبط حریتی موسیو رونشوینخ کو سترمشدر. فقط دیگر طرفندن، حق ائک جذری تجددلره و ارنجه یه قدر کرک علمی عقل کرک وجدان دائماً عینی استقامتی آلیرلر، بو استقامت ساده خارجی مقاومتلرک تضییقیله دکل بلکه باطنندن کنن برانسجام، معقولیت و وحدت احتیاج و طلبیله در.

*
* *

آرتق آکلاشیلورکه اخلاق، صیراسیله هم وظیفه مفهومنی مرکز اتخاذا ایدر و هم بالآخره اوننی آشمغه محکومدر. هر کسک قوللانماسی معناد اولان «وظیفه سندن فضله سنی یا بقی» تعبریغنی بوندن طولایی شایان قبول براخلاق معنایی حائرعدایتمه ملیدر: بر فعل وجدان

مواجهه سنده خیرلی ، اجرایه لایق کوزو کورسه ناصل اولورده بزکندیمی اونی اجرا ایله مکله اخلاقاً مکلف عد ایتملی یز ؛ ایی ، اخلاقی ، واجب کله لرینی معادل و مرادف عد ایله مک ممکندر . یالکیز ، وجدانمزله بزم آرا مندره برایش کبی کوزو کن محض اخلاقی وظیفه مفهومی یاننده برده اجتماعی مکلفیت یعنی صرف وقانونک بزدن بکله دیکه وایسته دیکه واردر ، بو آنجق بروسطیدن ، اکثرا معشری اخلاق حد اصغر یسندن عبارتدر : برآز حساس اولان هر وجدان هر آیدمه بووظیفه دن اوتیه ترقی ایتمک مجبور اولدیغی حس ایدره .

فقط بزم یا باجغمز شکک وظیفه منظره سنی اکتساب ایتمسی آنجق برزجر نکته سنک موجودیتیلدر ؛ یعنی امر ایدن وجدان بزده بر مقارمه چارپارسه ، میلار یزدن ویا قبله کمزدن یا خود معتاد مصونیت یزدن بر فدا کارلق طلب اولونوبورسه وظیفه منظره سنی پیدا اولور . ایمدی عقلک و ردیک حکمک بر امر دکل بر دعوت شکننده ظاهر اولماسی ، بزم حقیقه خیری سومه منری انتاج ایدمک صورتده کندیمزه حاکم اولما منری ، مختلف میلانلری منری انضباط و نظامه صوقا منری ، هیچ بریهوده زنده دوشمه دن جسمانی اشتغال منری ساده جه حیاتک آلتلری منزله سنه ایندیره بیلمه منری شبهه یوق که نفسک کنندی طرفندن اخلاقاً تهذیبنده مفکوردی تشکیل ایدره . بودر جهده مختاریت autonomie طوعیت Spontanéité صرتبه سنه واریر ؛ عدالت بشریتک کزیده لرینه خاص برغیرزه اولور ، حکیم حکمته رعایت ایدره کن کنندی طبیعتنه اطاعت ایدیور کی در ، ولی علی العاده انسانه محرومیت و فدا کارلق کوزو کن هر شیده سوینج بولور . ذاتاً وجداناً سالم هر انسانک یا بیلما ماسی ممکن اولدیغی بیلمه دیکه و قیمت اخلاقیه اعتباریه پک وضع و پک بسیط فعللر ، مثلا بر اصغری ناموس کارلق یوقیدر ؛ بوکبی احوالده فعللرک اجرا سنده هیچ بر مجادله و جهد حسی پیدا اولماز . کیت کیده ده آ ز الیم و ده فاضله طبیعی اولمق فضیلتک مکافاتیدر ؛ اوزمان فضیلت « بر اصل روحک احتیاجی ، مشابه سننده در ، عینی زمانده هر شخصی ترقینک شرطی تشکیل ایدره . مع مافیه بو حال ، فضیلتک کنندی قیمتی حس ادوب بو قیمتدن امین اولماسنه ، فضیلتکار اولانک نفسیه و عقل ایله ائتلاف حالنده بولندیغی بیلمه سنه مانع دکلدر ، زیرا بو حال روحیه ده حسیات درجه سننده محاکمه ده واردر . فرانسر متفکر لرندن « رو Rauh » نک فکر لرینی محق کوسترن بودر . بو متفکر اخلاق نهائی معیاری ، معنای خاصیه وظیفه دن اوتوده ، ناموسلی و منور آدامک ایسته مکدن امتناع

ایده‌مه‌جکینی تقدیر ایدن وجداننده بولم‌دی . یالکیز « رو » نک بونظر یه‌سنه عقابت نکت‌سنی اعادة ادخال ایله‌ملیدر . منطقی ضرورت و بدهات معیاری‌ده باشقه درلو دکدره ؛ خلوص تام ایله اینانیلمامسی ممکن اولمایان شیئه اینامقدر .

ذاتاً ناموسلی آدامک تحدسی ، وقوفلی عالمک قناعتی عملی ویا اعتقادی محق کوسترن سبیلرک برلظه ایچنده طوبی‌لانارق رؤیتندن باشقه برشی دکدر . شبهه یوق ، برمشخص فعل حقنده ویریلن حکمده برعمده تشکیل ایدن بوسبیلر تمیز ، افاده ، مواجهه اولونمازلر . فقط غیرک براعتراضی ، برتردد ویا برباطنی وسوسه قارشیسیننده یاییلان شی بوعمده لرک تمیز و تفریقی دکدرده ندر ؟ موازنه و تأمل ندر ؟ بروجدان معاینه‌سی یایمق ندر ؟ هر تجریدک شائی واقعاتی بالطالادیفنی ، اونک خصوصیت و معضلیتندن برقسمنی قاجیردیفنی پک اعلا تسلیم ایدرم : فقط بوندن باشقه بیلگی و اثبات آلتنه مالک دکاز . علمده تنقیدسنر و تحقیقسنر یقین اولمادیفنی ، ترکیبی حاضر لایان ویا قونترول ایدن برتحلیل اولمادن ترکیب بولونمادیفنی کبی ، عینی صورتله ، اخلاقی حیائده مختلف حسی وذهنی سساققاریمز تدقیق ، بزه کندینی عرض ایدن غایله تقدیر و مقایسه اولونمادن مشخص قیمت حکمی اولاماز . ومعافیله ، معین بروضعیتده ، دائماً یکی ویکانه اولان احوال و شرائطه بوعمومی مبدألری ویا قاعده لری تطبیق ایله‌دیکم زمان ، فعل برحریت و تشبث فعلی اولارق قالیر ، بنده‌اک صمیمی واک شخصی اولان شیر او فعلده کندینی اظهار ، تصدیق و تأیید ایلر .

بوصورتله اخلاقی فعالیتده شخصیتک حصه‌سی (اجتماعی نفوذلرک عظیم حصه‌سنی انکار ویا تحدید ایتمدن) تعین ایدر . بزم ویا همجنس‌لریمزک افعالنه دائر حکم‌لریمزک قسم اعظمنک محتواسی بزه خارجدن کلیر ، تربیه ، مثالر ، قانونلر ، عرفلرله احضار اولونمشدر . فقط بزاونلری بروجدانی جهد ایله استعمال و تنقید ایله‌رز ، بو معاینه ائناسینده اراده و عقلمزک تضمن ایله‌دکلری معیارلر واردر ، بوجهده خاصة اخلاقی بعضی نتیجه‌لره ایریشیر . بوتون بونلر باطنی ماهیتده درلر ، آنجق کندنی اوزرینه رجوعه وکندنده همجنسینی دویمقله برابر کندینی غیردن تفریقه مقتدر ، « بن » دیمک امتیازینه مالک اولان مخلوقه کوره و او مخلوق ایچون برمعنایی حائر درلر . بنسأ علیه ، اخلاقی حکم‌لریمز فعللریمزک محتواسنه ، عواقبنه ، ویا اونلرک تحقق ایله‌مسی ایچون غیرله موجود اولماسی لازم کان مناسبانه تعلق ایله‌مک و بو حکم‌لر غیر شخصی و آفاقی قانونلر حالنده کندینی افاده‌یه میال بولونمقله برابر عینی زمانده آنانک تدریجی بر وحدتی و تنظیمی انتاج ایدر لر ؟

میلانریمزك انضباط آلتنه آلماسی سایه‌سندہ واقعدہ کی فردیتمز تصور ایله‌دیکمز، اوصافی اکتساب ایله مکلف اولدیغمز وتمدسی هر فعالیت فکریه‌ده مندج بولنان اخلاقی شخصک هویتی یاوش یاوش اکتساب ایله‌بیلیر. بوندن دولای بر اخلاق نظریه‌سی صیراسیله متأخرینک تصور ابتدکاری کبی بروظیفه‌لر سیسته‌می ویا قدما طرزنده اولارق بر بحث فضائل شککنده کنندی عرض ایله‌بیلیر: یکدیگری متمم اولان ایکی باقیشندنه نظر اعتباره آلتان، اساس اعتباریله عینی محتوادر، یوغورولان عینی آردر. ونهایت، شخصک بو وحدتی تحقق ایله‌دیگی نسبتده، اک بوکسک اخلاقی حیات (جداً استفاده بخش برمائات ایله)، تکامل خطک دیگر متهاسنده کی حیات طوعیتک حال وطورنی یکیدن اکتساب ایدر کی کوزوکور: کرک اونده، کرک بونده میلان وشور، اراده وفکره بالذات حیاتدرکه وجهه‌سنگ وحدتی، یورویشنده امنیت وسهولتی، خیاله گلز امکنلرله توکنمز ولودتی حسنی یکیدن بولغه چابالار. هر ایکی اوجده‌ده روح وحریت واردر.

IV

اخلاقک بو طرزده بر تلقیسی، قیمت حکملمیزه بر آفاق اساس ویرمک ایچون صرف ایله‌دیگی جهد ایچنده، خیلی کیمسه‌لره امیدلری بوشه چیقاریجی ماهیتده کوزوکور. دینه‌بیلیر که بوتلقی خلاصه بو یوک بشری تمایللرک علمشمول اولدیغی مشاهدہ و تصدیقه و حیاتیات، روحیات و تاریخک آیدینلغنده بوناری یک دیگرینه تابع قیلمق ایچون هانکی نظامک معقول اولدیغی تعیین ایله‌مک امکانی ادعا یه واریسور: فقط بوله‌جه اخلاقی حیاتدن مطلق و متعال وصفیله دکلفیت غایب اولمایورمی؟

فی الواقع مکلفیت و اخلاقک بالذات حیات و عقلمدن داها صاغلام و باشقا برشی اوزرینه قورولابیله‌جکنه اینا‌مایورز، ذاتاً داها امین هانکی اساس تصور اولونابیلیر؟ بر سری تمدسی؟ خارچدن امر وسینا بوکسکلیکنندن وحی اولونان بر قانونی؟ فقط بو صورت حل آیحق ظاهریدر و مسئله‌نی کرینتمکدن باشقه بر شی یا یماز. زیرا ندن بو تمدس ویا وحی اولونمش بو قانون بزه مطاع اولغه لایق کوزوکسون؟ اگر بو، منشأنده کی سرک بزه القا ایله‌جکی کور کورینه تدشس دولایسیله فکسه، قیمتی، ذاتی مشروعیتی نامنه اولق لازم‌کلیر. یا خود بولیاقت مبدعک کالنه مبتنی ایسه، بالذات بوکالی بعضی علامتله ویا دلیلله استناد ایندیرمک لازم‌کلیر. هر حالده، نظر حقدہ، کرک بوتون اخلاق

بنامزك ، كرك بوتون نظری بیلگی بنامزك تلمنده بر حر حقیقت حکمک موجودیتی مقتضیدر . اکر خیر الهدن کلدیگی ایچون خیر ایسه ، الهدن کلدیگی حقیقی ، الله اطاعت لازم کلدیگی حقیقی اولماید . ایلک قرار دائمی عقلمدن نشأت ایدر .

ایمدی عقلی قوللانیکن صوکه معیاریمز علم واراده لر ساحه سنده ، فعالیت ساحه سنده عقلک ایناناماسی ممنوع اولان ، ایسته نیلمه سی بر وظیفه اولدیغنه ایناناماسی ممکن اولمایان حکمک موجودیتیدر . موسیو لالاندک پک اعلا اثبات ایله دیگی وجهله هر تعلیل ایچون بز ایلک متعارفه ویا مصادره لازمدر ، هر دلیلک اساسنده اعتراض کورومین واقعه لر بولونماید . بونلری هم میلانک هم فکرک موجودیتنده ویکدیگرنی متقابلاً تضمن ایتملنده آراپورز . بنه جانلی و متفکر بر مخلوق اولوق حسیله حیات و فکرک بر قیمتی اولدیغی و بوتون قیمتلرک منبئی بولندیغی تقدیردن امتناع ایدم .

فقط ، دینه جک ، اکر یاشامق ایسته مه یورسه م ؟ نهدن میلان بر بسیط واقعه دن باشقه وفضله برشی اولسون ؟ هم حیات ، هم فکره : « خیر ! » دیمک ممکن دکلیدر ؟ اتحار ممکندر ، شبه ممکندر . واقعه دن واجبه ، « یاشایورم ، دوشونویورم » دن « یاشامقله ، دوشونمکله مکلفم » قضیه سنه ناصل کچملی ؟ اخلاقی امر ترکیبی بر حکمدر ، یعنی منطقاً غیر قابل اثباتدر .

شبهه یوق واقعه دن واجب استتاج اولوناماز ، اکر واقع اونو بکا ویره ن تفکر فعلندن تجرید ایدیلش اولارق ، تماماً معطاً بر مشاهده و تصدیق معناسنه آکلاشیلیورسه ! فقط ، بالعکس بو تصدیق حکمی و اوکاستنادکاه اولان عقلی ، جانلی فعالیتلری ایچنده اله آلیرسه م ، بولنرده بیله مکلفیت مندرج بولونمقدردر . زیرا نظر حقه کندی حقیقت قدر آسرانه بر مجربیتله قبول ایندیرن هیچ برشی یوقدر . حقیقتدن فضله هیچ برشی رضا و موافقتمز ی بلا قید و شرط طلب ایله منر ؛ نظر حقه ایکی ایله ایکی دوت ایدر ، حتی بش ایندکرنی تحلیل آرزوسنی دو یسه م بیله ! حقیقی حقیقت اولوق اعتباریله تصور اتمک اونک سلطه و ولایتی طانیق ، بو سلطه اوکنده اکیلمکله کندی مکلف حس اتمکدر . دیمک که مادام که بر حقیقت و بر آفاقیلکه مالک اولان قیمت حکملری وارد ، او حالدده بر عملی مکلفیت و بر اخلاق ده وارد .

و واقعه اتحارک ممکن اولدیغی و بنم حیاتی انکار اتمکله مقتدر بولونمادیغ دوشوردر . اکر اتحار انکار ایدر کوزو کدیگی یاشامق اراده سنک بر دولامباچندن ، افراطه واران

برشككندن باشقه برشى ايسه ، اوهر شيدن اول وجداندن ، تفكردن فراغتدر . بدبينلك ايله ريبيلسلك (حسبانينهك) يكديكرينه اك صيقى امتزاجلاره باغلى اولدقلرى پكده دوشوردر؛ فكري انكار ايتك برضربه ده هرشى انكار ايتك ، هرشى عيني عدم ايچنه يوورلامقدر: فقط هيچ اولمازسه بورايه قدر كيتمك لازمدر. يالكوز ، فكر ، كنديني ورا برنده وضع ايله ديكى بوتون قيمتلىرى محو اولمش اولارق تصور ايدوبيلير، كنديني صورت مطلقه ده انكار ايدوبيليرى ؟ شبهه سز اخلاقى بونهاى مسئله به معلق بولونويور ، فقط علم ده اوكا معلقدر وبو مسئله مابعدالطبيعى ماهيته در . كائنده فكر موقعى وبوتون شأيت ايله مناسبانى آراشديرمق مه تافيزيقه عائددر . او حالده هيچ اولمازسه شونتيجه يي چيقاراييلير : اكر بر عقلى اخلاق ممكن ايسه اونك قيمتى عقلك قيمتى قدردر : بزده بوزدن فضله سنى ايسته مه يورز .

*
**

مبسوطات آنفه مزدن برنتيجه ده چيقور : اخلاقى فعاليت ، برديگر جهتدن ده دينه ومه تافيزيقه تماس ايددر . بزده كوره اخلاقى اديان موضوعه دن برينه تابع ويا تمل قورمق ايچون اولره محتاج دكلدر : اساساً قاتوليك السهياتى بيله محض عقلى بر اخلاقك امكانى تصديق ايلر . فقط ، بزده كوره اخلاقك كوكلى ساده ومحض حياتده ساده ومحض شعورده اولقله بويلاه اخلاق ، اك طبيعى واك مثبت ملله مللك بولونمقله برابر ، هيچ اولمازسه دينى الهامك منبعندن چيقور كى كوزوكويور .

زيرا فرد ، اخلاقى ايچنده واخلاقلىق سايه سنده ، براوزون بشرى سعى ، وحقى انسانلردن اول حيات وشعورك اوزون وعمومى جهدى تىمادى ايتديرديكى حس ايددر، فرد ، عقلى دولاييسبله ، شعورك وحياتك علاقه لرينه خادم اولدقلرى نسبتده موجودات وافعالى تقدير ايله مكله كنديني مكلف حس ايددر ؛ فرد كنديني حيات آقيتيسنه براقوب ويا برغسونك حمله سيله سوزوكلتديروب كيتمكه ميال دكلدر : ده آز انفعالى *passif* تشبهلرى قوللامق ايسته يورز . فرد جريان تاريخده ياراتجى فعاليتك متفكر ومختسار موجودات حالنده كنديني تحقق ايتديرمسنه خدمت ايدن قدرت چار پنتيلرينه ، ياراتجى تركيب وتمركز جهدلرينه اشتراك ايله مكله متمايلدر . ايمدى بزدن سوزولوب كچن وفردى اولمقله برابر هر شخصيتك مولدى اولان شعور وابداع قوتك حس اولونماسى ، الوهيتك

حس اولونماسیدر دینه بیلیر : اولیه بر الوهیت که بزدن مقدمدر ، نامتناهی جانلی ابداعات ایله بزدن صسوکراده بانیدر ، بزه نظراً متعادلر و بوتون بو نامتناهیلیکله بزنی آشار ؛ مع مافیله بزدهدر و بر درجه به قدر بزدر . زیرا اخلاقی اراده ، ابدیاً یکی اولان بو فعالیتله کیت کیده فضله توافقی و مثل ایله مک اشتیاقی اولدینی نسبتده ، الوهیتک بشریت ایچنده ، ابدیاً فعال عقلک فردلرک امنیتسز لکله آتدقلری آدیلمرده تماماً مندرج بولونماسنه متوجهدر . وینه بو معناده برنوع سربیلیکی ، مراقبه واستغراقدن عبارت دکل بلکه (اکر ممکن ایسه) فعال بر سربیلیکی ، بر تصوفی ممکن قیلار .

بالکیز ، موسیو بهرغسونک مثلی بولونمایان بر اوریشینالکله توضیح وتنور ایله دیکلی وجهله ، اخلاقی و حیاتی فعالیتله (بوغایت کنیش و مذاهب خارچنده قالان بر معناده) دینی دیمک ممکن ایسهده ، بو فعالیت تماماً حاضر ، اولدن موجود و تقلیدی مطلوب بر پلانی ، خلاصه عوام خلقک تصور ایله دیکلی حکمت و تدبیر تصوفی احتوا ایدهمن ، رد ایلهر . تعاقب ادوارده حیاتک انکشافک بزه تلقین ایدهر کی کوزو کدیکی غایت ، اعتراف ایتمه لیدر که عنعنوی فلسفه نک آترو پومورفینک غایتنه پک بکیزدمن . بوغایت بر تک پلانک منتظماً و اولدن تعیین ایدیلمش اولدینی شکلده لمحققی دکل ، بلکه برنوع جوشغونلق ، فیض و ولودیتدر ، استقامتی اولان بر قوتک دائماً تازه اولارقی فیشقیرماسیدر . بوقوت تصادف ایله دیکلی مانعلهر و یا سهولتلهر کوره تغیر ایدهر ، بو کولور ، معضلیت کسب ایدهر ، انطباق ایدهر ، آزار ، تجربه ایدهر ، غاوغا ایدهر ، ایجاد و اختراع ایدن برغایتدر . بوندن دولانی بر ضرورته تابع دکلدر ، چونکه حقیقه مبدعدر ، ایسته نیرسه بر صنعتکارک فعالیتنه ممائلدر دینه بیلیر ، یا خود کندینی درینلشدیرن و فضله وضوح ، منطق ، آکلاشیلما امکانی اکتساب ایله دیکلی کندینی افشا ایدن بر فکره بکیزر . اخلاقی تکاملده بوقیلدن بذاته قیامی حائر ، بذاته خیر اولان ، یعنی عینی مرکزله متوجه و دواملی اراده لرک هدفی اولایله جک خصوصاتک نفسمزده و خارجهده تحمقندن عبارت کبی کوزو کویور ؛ اخلاقی تکامل فردلری تدریجاً بر عقل و عدالت امرینک تحمقه اشتراک ایستدیور ؛ فراری انطباعلریله مستقر فکر عالمی ، کچیجی هوسلری و یا عندی ترجیحلریله آفاقی نظام و آهنگ قیمتلری ابداعه فردلری یاواش یاواش ایصال ایستیور . احتمال ، اضافی ایچنده کندنی کندینی نقض و تکدیددن قورتولان یکانه غایت شکلده ده بودر ، زیرا هیچ اولمازسه خطوط اساسیه سی اعتباریله تماماً حاضر لاش و تنظیم ایدیلمک ایچون هیچ بر ایجاد محل

براقايان برپلان، استهداف ايله دىكى اثرله بروعىنى شى اولوردى و، اوئى نوحما كىندىدن اول يامىش اولاجىغىدىن، اونك نرومىسز وفائدهسىز تىلىق ايدىلاسنه سىب اولوردى. اىچىنجه ياشسادىغىمىز وزحمت چككلىكىمىز بوعالم، اونقدىردى، بىزى امتحانه چكىمك اىچون خلق اولونمىش (وكىرىسنىده بر دفعهده وپشىندىن معطلا وىكانه حقىقى ثابت كمال عالمى كىزله بن) بر آلدائىقى ظواهر عالمى كى كوزوكوردى. اخلاق هرشىدىن اول جدىتى، فعلمىزك مؤثرىتى و اىچىنجه فعال اولدىغىمىز بوعالمك حقىقىتى استىلام اىدهر. اخلاق، كىنى اعتباريله جهدى و خىرلى اراده بنى حائر قىمت عد ايله دىكى جهنله هنوز تحقىق اىتمىش بر كمال و بر ترقى اىچون بونلردن استىغنا كوسترىله بىله چكىنه اىناناماز، كالى آنجق مفكوروى تكملى قانونى اولارق آكلابىلىرىز. اكر بر اخلاقى فعالىتك دىن ايله علاقه و امتزاجى و اراىسه شىبه يوقدركه بو آنجق immanence الوهىتى متعال تصور اىتمىن، بلا انقطاع ابداعى، بر كله ايله حرىتى قبول اىدهن دىندىر. دىكر هر هانىكى بر مذهب، مطلق خىرو تماملانىش نظام فىكرلىرىنى قبول اىدهرك كائىناتى و حىاتى نرومىسز قىلىور، و مىللىار لرحه ذى حىانك زحمتلىرىله، كوز ياشارىله، قانلىرىله اضطراب اىچىنجه تحقىق اىتدىرمكه جهدى ايله دكلرىنى، سانكه بر اكلنجى و انصافسىز بر استىزا قىلىدىن اولارق بشىندىن موجود قىلارق بوتون موجود اولان وىا موجود كوزوكىن شىلرك كىرىسنىده بر معظم و غير قابل حل « نىه يارار؟ » سؤالى چىقارىيور. بو اىسه اخلاقك اىجاب نىهائىسى اولارق غائىت مفهومى اىلرى سوردىكىمىز آنده اومفهومى بىقىمق دىمكدر.

د. پارودى

(فرانسىزجه دن مترجمى : محمد عزت)

